

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, SPALIO – OCTOBER 1, 2010 • Vol. CI Nr. 189

Kaina 75 c.

New York – dėmesys litvakų kultūros paveldui

New York, rugsėjo 27 d. (LR gen. konsulato NY ir „Draugo“ info) – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis The City University of New York atidarė vieno geriausių Lietuvos fotomenininkų Raimondo Paknio fotografijų parodą „Tylos gausmas“, skirtą Lietuvos žydų kultūros paveldui atminti. Renginio svečius pasveikino universiteto Podiplominių studijų centro direktorius William P. Kelly, to paties universiteto prof. Evan Zimroth. Ministras A. Ažubalis sveikini-

mo kalboje pažymėjo itin prasmingą ir svarų litvakų indėlį ne tik Lietuvos kultūrai, bet ir mokslo bei ekonomikos raidai, tuo pačiu apgailestaudamas, kad Holokausto metais visa tai buvo nepataisomai sunaikinta. „Vien sutelktų jėgų pagalba, pasinaudodama kitų valstybių patirtimi, Lietuva vis aiškiau suvokia savo praradimus. Iš tiesų didžiuojamės, kad litvakų palikuonys tampa prezidentais, ministrais pirmininkais, ministrais Izraelyje, daugybė litvakų yra garsūs politikai, ekonomistai, kultūros ir meno srities profesionalai, pasklidę po didžiąsias pasaulio valstybes“, – kalbėjo ministras.

Ministras pažymėjo, kad 2011 metais Lietuvoje bus skirti Holokausto aukoms atminti, **Nukelta į 6 psl.**

Parodos atidaryme dalyvavo (iš k.): LR gen. konsulas NY V. Sarapinas, LR užsienio reikalų ministras A. Ažubalis, dr. C. J. Rheins, E. Zimroth ir W. P. Kelly.

PERIODICALS

Bus steigiamas Lietuvos IBM tyrimų centras

Vilnius, rugsėjo 29 d. (ELTA) – Lietuvoje bus įsteigtas mokslinių tyrimų centras, kuriame bus atliekami bendri mūsų šalies mokslininkų ir JAV kompiuterių gamintojos, programinės ir techninės įrangos prekybos bendrovės IBM tyrimai. Centro įstatinis kapitalas – 700,000 litų. Naujas tyrimų centras steigiamas remiantis Vyriausybės ir IBM penke-

rių metų jungtinės veiklos sutartimi dėl bendradarbiavimo mokslinių tyrimų srityje, kuri buvo pasirašyta rugsėjo 16 dieną.

Patvirtintu Vyriausybės nutarimu Ūkio bei Švietimo ir mokslo ministerijos valdys 100 proc. tyrimų centro akcijų, sudarys tyrimų centro valdymo organus, kurių sudėtyje bus vienodas skaičius abiejų ministerijų

atstovų. Lietuva ir IBM lygiomis teisėmis naudosis tyrimų centro mokslinių tyrimų rezultatais, įskaitant intelektualinę nuosavybę, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros komercinimo nauda bei IBM laboratorijomis Ciuriche, Almadene, New York ir Haifa, teigiama Vyriausybės spaudos tarnybos pranešime.

Vilniuje prasidėjo protestai prieš skurdą

Piketuotojai reikalauja, kad mėnesinis darbo užmokestis būtų ne mažesnis nei 1,200 litų, kad būtų skatinamas vidaus vartojimas, kad darbo vietos būtų kuriamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 29 d. (ELTA) – Lietuvos profesinių sąjungų nacionaliniai centrai, vienydamiesi su Europos profesinių sąjungų rugsėjį Briuselyje rengiama tarptautine protesto demonstracija „Gana skurdinti žmonės! Svarbiausia – darbo vietų kūri-

mas ir ekonomikos augimas!“, rugsėjo 29 d., trečiadienį, pradėjo pritariamąsias akcijas.

Protesto akcijos prasidėjo prie Aplinkos, Finansų, Kultūros, Švietimo ir mokslo, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo, Sveikatos apsau-

gos, Teisingumo, Ūkio ministerijų, Lietuvos verslo darbdavių, pramonininkų konfederacijos, Vilniaus miesto savivaldybės. Utenoje, Kaune, Panevėžyje, Kėdainiuose, Jonavoje, Visagine piketai rengiami prie miesto savivaldybių. Piketuotojai reikalauja, kad mėnesinis darbo užmokestis būtų ne mažesnis nei 1,200 litų, kad būtų skatinamas vidaus vartojimas, kad darbo vietos būtų kuriamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis. Taip pat bus reikalaujama nedidinti maisto produktų kainų, didinti minimalų darbo užmokestį, grąžinti atimtas pensijas, stabdyti nelegalų darbą ir šešėlinę ekonomiką, kurti realias darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą.

Kaip savo tinklalapyje skelbia BBC, visuotinis streikas jau prasidėjo Ispanijoje, protesto akcijos planuojamos Latvijoje, Lenkijoje, Graikijoje, Italijoje, Airijoje, Serbijoje. Briuselyje planuojama viena didžiausių protesto akcijų per pastaruosius metus. Europos profesinių sąjungų konfederacija tikisi, kad ten eitynėse dalyvaus apie 100,000 žmonių iš 30 valstybių.

KULTŪRA

2010 SPALIO 2 K. DRUGO ŠEŠTADIENINIS PRIEDAS Nr. 106

VIENUOLYSTĖS IR KULTŪRA

Šiandien, rugsėjo 29 d., trečiadienį, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, LR gen. konsulas NY V. Sarapinas, LR užsienio reikalų ministras A. Ažubalis, dr. C. J. Rheins, E. Zimroth ir W. P. Kelly. Ministras pažymėjo, kad 2011 metais Lietuvoje bus skirti Holokausto aukoms atminti, **Nukelta į 6 psl.**

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Šiame numeryje:

- **Sportas: futbolas, krepšinis, pasaulio sportas (p. 2, 8–9)**
- **Konservatoriai: tokie pat, kaip visi? (p. 3)**
- **V. V. Landsbergio skiltis (p. 3)**
- **Paminėtas Valdovų rūmų paramos fondo 10-metis (p. 4–5)**
- **Laiškai, nuomonės (p. 5)**
- **„Ambersail“ dienaštis (12) (p. 9)**
- **Rudeninis susitikimas Lietuvių ev. liuteronų Tėviškės parapijoje (p. 10)**

Valiutų santykis

1 USD — 2.54 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Vis dažniau išgirsi rimtų pamąstymų, o kartais ir įspėjimų apie naują visuomenės priklausomybės rūšį – priklausomybę nuo naujienų. Naujausiais „The Pew Research Center for the People & the Press“ duomenimis, amerikiečiai vis daugiau laiko praleidžia skaitydami ir sekdami naujienas. Informacijos gausa ir lengvas pasiekiamumas lėmė tai, kad naujienų paklausa JAV, palyginti su pereinančiomis šimtmečiais, smarkiai išaugo. Deja, čia pastebimai pralaimi tradicinės informavimo priemonės: 34 proc. apklaustų amerikiečių teigė naujienas gaunantys iš radijo programų, tik 31 proc. jų prisipažino skaitantys laikraščius. Visus juos vis labiau pasiglemžia internetas arba mobilus ryšio telefonas. Tiesa, savo vietos nenori užleisti ir televizija. Dauguma amerikiečių teigė vidutiniškai net 32 minutes per dieną praleidžia prie TV ekrano. Palyginti su 10 minučių, per kurias jie skaito laikraščius, tai – pribloškiantis rezultatas.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

TREČIOJI LIETUVIŲ NESĖKMĖ

„Lituanicos“ vyrų futbolo komanda, dalyvaujanti „Metropolitan“ lygos pirmenybių I divizijoje, praėjusį sekmadienį, spalio 26 d., jau trečią kartą iš eilės turėjo pasiduoti savo varžovams. Nors buvo rungtyniaujama namuose, aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro, Lemont, tai nepadėjo mūsiškiams iškovoti bent tašką, nors būta arti tikslo.

Komandoje ypač pasigesta šiek tiek daugiau sugebėjimų turinčio vartininko. Šiaip naujai sukurta komanda (iš senesniųjų rungtyniavo tik du – Edvinas Trinkūnas ir Mindaugas Palaima) žaidė neblogai ir rodė gerą kovinę dvasią.

Kaip sakė buvęs ilgametis klubo pirmininkas, treneris bei didelis tal-kininkas Albertas Glavinskas, reikalą pagadino vartininkas, dėl kurio kaltės varžovai įmušė pirmą ir trečią įvarčius. Taigi, jei norime pergalių, būtinai reikia surasti pajėgesnį vartininką (dabar vienas turi traumų, o kitas – nepasirodo).

Vidutinio pajėgumo „Moravos“ komanda pirmavo 2:0, kai E. Trin-kūnas rezultata sušvelnino. Anot A. Glavinsko, tada lietuviai turėjo progų įvarčiams pelnyti, bet jų neišnaudojo, o varžovai įstengė dar kartą nuginkluoti mūsų vartininką.

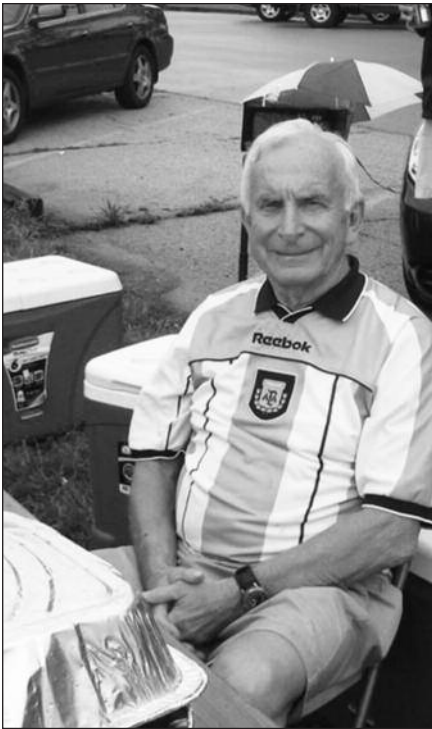
Ir šį kartą žaidėjų netrūko (jų bu-vo 14), tačiau stigo susižaidimo, na, ir laimės. Bet tai ateityje turėtų ateiti, tad daug liūdėti nevertėtų. Radus bent vidutinio pajėgumo vartininką, komanda galėtų laikytis I divizijos lentelės viršuje. Gaila, kad žiūrovai, praradę pasitikėjimą lietuvių koman-da, nelabai ateina stebėti rungtynių, o tai numušą žaidėjams ūpą.

Dabar I grupėje tebebirmauja „Wings“ komanda (po 4 rungtynių 7 taškai), kuri praėjusį sekmadienį pralaimėjo 1:3.

„Major“ divizijoje po 4 susitiki-mų pirmąja „United Serbs“ (12 taš-

kų), antroje vietoje yra”(10). Buvę čempionai „Eagles“ turi 5 taškus.

Spalio 3 d. „Lituanica“ bandys laimėti pirmuosius taškus prieš „Serbska“ vienuolikę, o spalio 10 d. namuose susitiks su „Highlanders“ aikštėje prie PLC. Tikimasi, jog per šias kelias rungtynes bus pelnyta bent viena pergalė.

Didelis futbolo entuziastas Albertas Glavinskas jau daugiau negu 50 me-tų talkina „Lituanicos“ futbolo klubiui.

Edvardo Šulaičio nuotr.

O „Lituanicos“ ilgamečiam dar-buotojui A. Glavinskui reikia palin-kėti geros sėkmės ruošiantis į savo antruosius namus St. Petersburg, Florida, kur jis išvyko paskutinę rugsėjo mėnesio dieną. Lauksime jo sugrįžtant su pilnomis jėgomis ir naujais sumanymais. Tokių vyrų, kaip A. Glavinskas, klubui reikia daugiau.

Lietuvos futbolo rinktinė žais su pasaulio čempionais

UEFA Europos 2012 metų futbo-lo pirmenybių atrankos varžybose į treniruočių stovyklą sukviesti Lietu-vos futbolininkai iš Lietuvos ir už-sienio klubų rimtai ruošiasi svar-biausioms šių metų rungtynėms – susitikimui su Pasaulio taurės laimė-toja – Ispanijos vienuolike. Jos įvyks jau netrukus spalio 8 d. Ispanijoje.

Tai bus trečiasis jėgų išbandy-mas šiame atrankiniame turnyre. Iki šiol mūsiškiai sužaidė du susitikimus ir uždirbo 4 taškus (lygiosios Kaune su Škotija (0:0) ir išvykoje pergalė prieš Čekiją (1:0)). Ispanijoje su pasaulio čempionais pasiektos lygio-sios būtų didelė garbė Lietuvos fut-bolininkams, kurie, treniruojami naujo stratego R. Žutauto, vis dar negali pasiekti tinkamos formos.

Čikagos „Fire“ nesugeba laimėti

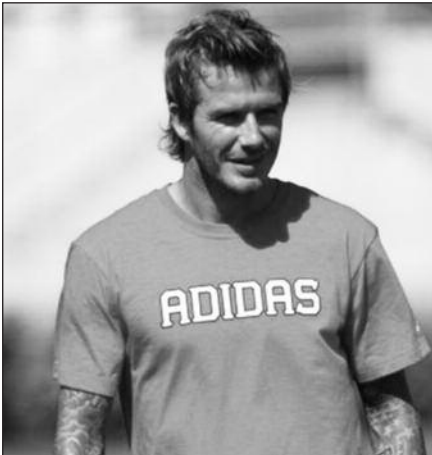
Praėjusį šeštadienį savoje aikštė-jе Toyota Park įvykusiose MLS lygos pirmenybių rungtynėse čikagiečiai tikėjosi pergalės arba bent vieno taš-ko kovoje prieš Seattle „Sounders“ vienuolikę.

Visas rungtynes vyko apylygis žaidimas, kuriame kelias geras pro-gas turėjo čikagiečiai, nors šiaip jų žaidimas nebuvo labai geras. Tačiau 88-ąją minutę, atšokus kamuoliui nuo čikagiečių gynėjo kojos įskriejo į „Fire“ vartus, ir vėl čikagiečiai turėjo susitaikyti su pralaimėjimu – 0:1. „Fire“ futbolininkai per 362 minutes nepajėgė pelnyti nė vieno įvarčio.

Šiuo metu „Fire“ jau turi mažai vilčių patekti į posezoninių rung-tynių ratą. Norint patekti į laimin-gųjų eiles, likus 6 reguliariojo sezono susitikimams, „Fire“ yra 11 taškų at-silikusi nuo Seattle komandos, kuri tikriausiai pateks į laimingųjų ko-mandų sąrašą. Atrodo, kad „Fire“ klubui reikės palaukti 2011 metų se-zono, kuris, reikia manyti, bus lai-mingesnis.

Futbolo žvaigždė D. Beckham nežais Europoje

Anglijos futbolo žvaigždė David Beckham, žaidžiantis Los Angeles „Galaxy“ klubo MLS lygoje, jau ne-rungtyniaus Europoje, kaip kad jis tai tai darė per praėjusius dvejus me-tus, kai jis žiemos metu būdavo „pa-skolinamas“ „AC Milan“ komandai.

Anglijos futbolininko David Beckham žvaigždė jau gęsta.

Šis 35 m. amžiaus futbolininkas, dažnai buvęs traumotas, negalvoja rungtyniauti Europoje (Anglijos treneris sakydavo, kad jis rinksisis rinktinės žaidėjus iš Europoje žai-džiančių žaidėjų). Dabar, atrodo, D. Beckham žvaigždė jau gęsta ir jis pasitenkins žaidimu Amerikoje, nors ir čia jis stebuklą neparodė.

KREPŠINIS

Pasaulio moterų krepšinio čempionate Lietuvos komanda nedalyvauja

EDVARDAS ŠULAITIS

Įspūdingai žaidžia JAV rinktinė

Visi gėrėjomės gražiu Lietuvos vyrų rinktinės pasirodymu pasaulio pirmenybėse Turkijoje, kur ji laimėjo bronzos medalius.

Šiuo metu, nuo rugsėjo 23 d., Če-kijoje vyksta pasaulio moterų krep-šinio čempionatas (jau 16-asis), ku-riame, deja, nematome Lietuvos atstovių. Pernai Europos pirmeny-bėse lietuvaitės užėmė tik 12-ą vietą ir kelialapio į Čekiją negavo.

Prieš tai Lietuvos moterys tris kartus iš eilės dalyvavo pasaulio čem-

pionatuose ir du kartus užėmė šeš-tąsias vietas.

Šių metų pirmenybėse rungty-niauja 16 komandų. Iš pradžių jos žaidė 4 grupėse po 4 komandas. Į to-limesnį ratą pateko po tris pirmąsias komandas (iškrito paskutiniąsias vie-tas užėmusios Kinija, Senegalas, Mali ir Argentina).

Štai tos laimingosios, likusios rungtyniauti toliau, ir jų taškai. E grupėje: 1. JAV (6); 2. Australija (6); 3. Prancūzija (5); 4. Baltarusija (5); 5. Graikija (4); 6. Kanada (4).

F grupėje: 1. Ispanija (6); 2. Ru-sija (6); 3. Čekija (5); 4. P. Korėja (5); 5. Prancūzija (5); ir 6. Brazilija (4).

Nukelta į 9 psl.

KONSERVATORIAI: TOKIE PAT, KAIP VISI?

SAULIUS SPURGA

Nelyginant brangiausia porceliano vaza nukrito ir į šipulius sudužo viltis, kad politinės partijos gali vykdyti kitokią politiką – paremtą skaidrumu, moralumu, teisingumu, tarnaujančią viešajam interesui.

Tokios mintys apninka stebint, kaip Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD) mėgina spręsti paviešintų Vilniaus miesto mero Viliaus Navicko pokalbių su savivaldybės kontrolieriumi Šarūnu Skuču skandalą. Partijos Priežiūros komitetas mero narystę partijoje nutarė sustabdyti, o kontrolierių pašalinti iš partijos.

TS-LKD iki šiol nebuvo suteikusi ryškesnio preteksto teigti, kad sulaužė savo duotus rinkėjams įsipareigojimus siekti didesnio skaidrumo. Pasak Seimo nario Kęstučio Masiulio, priklausančio grupei principingai šį atvejį vertinančių konservatorių, partijos priešai dabar smagiai pliaukši rankomis: jūs tokie pat, kaip visi. Iš tikrųjų tie priešai dabar turi teisę taip sakyti. Tik pliaukšėti rankomis neverta. Niekam nuo to ne geriau – pralaimi visa valstybė. TS-LKD atsisotjo partijų, nuvylusių savo rinkėjus, gretoje. Šiuo metu sunku net pasakyti, kur galėtų rasti tokios jėgos, kurios iš tikrųjų susigrumtų su klanų išgalėjimu, protekcionizmu, kurios atsiraitojusios rankoves imtųsi politikos prieš korupciją.

Vienas svarbiausių požymių, atskleidžiančių, ar partijos skaidrumo siekis yra tikras, ar apsimestinis, yra jos požiūris į savo partijos narių nusižengimus. Yra daugybė įžvalgių ir budrių politikų, išvelgiančių suktybes oponuojančių partijų veikloje. Tačiau viskas ūmai pasikeičia vertinant saviškius. Akivaizdu, kad pirmasis žingsnis skaidrumo ir antikorupcinės politikos link bus žengtas tada, kai vienodas principingumas bus rodomas ir saviems, ir svetimiems (nedrįstu net svajoti, kad saviems būtų taikomi net griežtesni reikalavimai). Visa kita yra plirpalai ir rinkėjų kvailinimas.

Už skaidrumą ir prieš korupciją jau dvidešimt metų griausmingai „kovoja“ visos partijos. TS-LKD veiksmai šiuo atveju itin ironiški, nes ne kiekviena partija turi ne tik didžiai pagrįstas, išmintingas ir principingas savos programos nuostatas, bet ir dokumentą, vadinamą Sąžiningos politikos paktu (Įžadais) – cituojamą Priežiūros komiteto sprendime. Šiame dokumente kovos už „Švarias rankas“ ir etiškos politikos gaida įgyja beveik religinį patosą. Įžadų įsipareigojimai – viešai pripažinti savus sąžiningos bei atviros politikos principų pažeidimus, pradėti partinius tyrimus, iškilus įtarimams dėl partijos narių veiklos skaidrumo. „Būsime dėkingi piliečiams, kurie pagrįstai iškels galimus TS-LKD atstovų nusižengimus šiems Įžadams“, – rašoma dokumente. Galų gale konservatoriai pakviečia visus, kurie nori prisidėti prie sąžiningos politikos atkūrimo, jungtis prie šių Įžadų. Tikimybė, kad tokių atsiras, dabar, švelniai tariant, gerokai sumažėjo.

Piliėtis ir partijos narys Š. Sku-

čas jau savo kailiu patyrė, kaip partijoje yra vertinamas mėginimas atskleisti neskaidrios politikos veiksmus. Žinoma, jo paties veiksmus taip pat galima vertinti nevienareikšmiškai. Tačiau pareigūno ir partijos eilinio tikri ar tariami nusižengimai yra tik smulkmena, nedidelė detalė, palyginti su įtarimais, kurie gaubia Vilniaus miesto savivaldybės vadovybės veiklą. Tiesą sakant, tie įtarimai ruseno dar gerokai iki minėto pokalbio paskelbimo. Š. Skučas jau mini konkrečius dokumentuotus atvejus, kuriuos ir turėtų tirti principingi par-

TS-LKD atsisotjo partijų, nuvylusių savo rinkėjus, gretoje. Šiuo metu sunku net pasakyti, kur galėtų rasti tokios jėgos, kurios iš tikrųjų susigrumtų su klanų išgalėjimu, protekcionizmu, kurios atsiraitojusios rankoves imtųsi politikos prieš korupciją.

tijos prižiūrėtojai. To, beje, reikalauja dokumentas, kuriuo jie vadovaujasi, vadinamas Įžadais. Visuomenė neturėtų nekritiškai priimti kai kurių partijos vadovų bei funkcionierių peršamos nuomonės, kad tai viso labo dviejų partijos narių nesutarimas, už kurio galbūt slypi negarbinga grupuočių politinė kova. Tokia kova kam nors gali rūpėti arba nerūpėti, bet juk svarbiausia, kad čia kalbama apie dešimtis ir šimtus milijonų litų mokesčių mokėtojų pinigų.

Nesusipratimu laikau konservatorių pareikštą mintį, kad abiem svarbiausiems šio atvejo dalyviams turėtų būti skirtos vienodos nuobaudos. Mėginama apsimesti, kad ant tiltelio susigrūmė du ožiai, kurie abu ir nuvirs į upę. Tačiau leiskite priminti, kad vienas iš šių ožių – tai partijos paskirtas į valstybės pareigas sostinės meras, per kurio rankas eina šimtai milijonų litų. Tai labai aukštos pareigos, o su tuo susijusi labai didelė asmeninė bei partijos atsakomybė. Atitinkamai ir bet kokie mero nusižengimai turi būti vertinami daug griežčiau. Be to, kontrolieriaus Š. Skučo veiksmai gali pasirodyti daugiau ar mažiau prasilenkiantys su morale, tačiau mero elgesiui toks apibūdinimas, ko gero, pernelyg švelnus. Juk kalbama apie spaudimą kontrolieriui nevykdyti pareigų, imtis šališkų veiksmų. Tokiu būdu visuomenei (ne tik partijai) gali būti padaryta didelė žala.

Ar pakanka mero spaudimą kontrolieriui įvertinti viso labo kaip „anachronizmą“? Tiesa, TS-LKD dar bent kiek išlaiko savo savitumą, nes kai kurie jos nariai, įskaitant ir Seimo pirmininkę Ireną Degutienę, vertindami šį atvejį pareiškė kur kas

Pabirutės apie krepšinį ir kita

VYTAUTAS V. LANDSBERGIS

I

Apie Lietuvos krepšininkus prirašyta daug straipsnių ir nieko naujo čia nebepasakysi. Pagrindinis pranešimas aiškus: žvaigždės nieko nelemia, ypač kai jos suseraga žvaigždžių liga. Lemia komanda ir tikslas. Arba: žvaigžde gali būti kiekvienas komandos narys, mokantis susidoroti su savo personos svarbumu, t.y. su ego.

Šį reiškinį galima nukreipti ir į politikos dirvonus: gal ir čia reikalai pasisuktų gerėliau, jei į rinkimus ateitų naujokai, jaunimas. Ne juokdariai iš TV, ne užsisėdėję „visažiniai“, o padorūs, entuziastingi „vidutiniokai“, jaučiantys vienas kito petį. Drįsčiau spėti, kad jie viską padarys daug geriau, nei savo spindesiu ar honorarais susirūpinusios žvaigždės.

O žvaigždes – į žiūrovų tribūnas arba arčiau televizorių!

II

Politikos ir krepšinio sąsajų mūsų istorijoje esama labai daug – krepšinis yra Lietuvos jėgos bei pasitikėjimo metafora. Lakmusas... Ir pirmoji kregždė tų įvykių, kurie netrukus dės politikoje. Kai Kauno „Žalgiris“ praeitame šimtmetyje patvarkė Maskvos CASK, iškart horizonte ėmė šmėžuoti ir Lietuvos nepriklausomybė. Kai krepšininkai ėmė labiau rūpintis savimi, nei Lietuvos vardo garsinimu, rezultatai ėmė prastėti.

Dabartės laimėjome trečią vietą – tai ženklas, kad toks „antižvaigždiskas“ veikimo metodas yra vaisingas. Gal ir politikoje? Reikalingas tik geras, uždegantis treneris. Laimėtume netgi be stipraus centro.

Visad lemia tikėjimas, kad mes tai galime, nors atrodo nerealu, jokių galimybių... Kaip Lietuvos nepriklausomybė anuomet, taip ir dabar, neišvengiamas dvasinis bei socialinis atgimimas.

III

Beje, o kodėl mums nelaimėjus aukso? Kas trukdo, kokios pasąmoninės programos? Jokių. Nebent kai kuriuos Marijono Mikutavičiaus dainos žodžius reikėtų pakeisti... Nes kada visa tauta vienu balsu staugia, jog ir vėl per plauką netapome čempionais, tai jau pakvimpa Pilėnų svilėsiais. Reikia skubiai kažko imtis – gal Artūras Poviliūnas kokį honorarą iš olimpinių atsargų Marijonui paskirtų, idant tas dainelę pataisytų. Idant taptume auksiniais nugalėtojais.

Dainos – ypatingai galingas įrankis. Kai Atgimimo metais traukėme fantastišką „Anties“ dainą „Ne tau, Martynai mėlynas dangus“, net nesu-simąstėme, kokia ateitis laukia, dainuojant tokias daineles. Tą dainą, Algirdai, irgi derėtų pataisyti. Vardan Tos, kaip sakoma...

IV

Dar alus. Jei Lietuvos stiprybė (krepšinis) bus siejama su nusigėrimu, tai subobėsime galutinai. Aluje, kaip sako specialistai, yra daug moteriško hormono – ne veltui alaus mėgėjams išdygsta apvalūs pilvai ir krūtys.

Du pagrindiniai tautinės religijos bruožai – alus ir krepšinis (dar Jėzus Kristus, vandenį verčiantis vynu) – ir mūsų pasąmonė užkoduota tauriai bei dvasingai nykti. Ar tai mūsų pačių išmonė, ar kas nors iš užsienio pasiūlė tokį dalyką nevykėliams dauginti?

Artimo užsienio spec. tarnybos puikiai žino, jog visuomenę valdyti galima tada, kai ji azartiškai buka, truputį nelaiminga ir valdoma per emocijas.

O jogai žino, kad energija žmoguje teka trimis kanalais – centriniu, o kai jis neveikia – dešiniu (vyriškuoju, atsakingu už valią, veržlumą, strategiją) arba kairiu (moteriškuoju, atsakingu už prisitaikymą, intuityją, švelnumą). Darnus žmogus esti tada, kai jis yra bent jau savoje pusėje – vyrai dešinėje, o moterys – kairėje. (Nušvitę – centriniame kanale). Šiuo rytietišku kampu pažvelgus į Lietuvos padėtį, darosi aišku, kad mūsų moterys dažnai tampa dešiniukėmis – amazonėmis, vadovėmis, strategėmis, o vyrai lyriškėja, moteriškėja ir nusigeria į kairę. Tokie jie neįdomūs nei savo moterims, nei patys sau. Lieka pasiimti „bambalį“ ir eiti žiūrėti krepšinio. Ten dar galima pamatyti tikrų vyrų.

Vytautas V. Landsbergis – aktorius, režisierius ir knygų autorius, politiko Vytauto Landsbergio sūnus.

principingesnę nuomonę. Skirtingos nuomonės partijoje, įvairių analitikų ne kartą įvardytos kaip partijos silpnybė, šį kartą išryškėjo kaip jos stipriosios savybės. Dėl to, norisi tikėti, šioje istorijoje dar ne laikas padėti tašką.

„Lietuvos žinios“

Saulius Spurga – Lietuvos žurnalistas, Mykolo Romerio universiteto dėstytojas, sekretorius. Buvęs naujienų svetainės Omni.lt vyr. redaktorius, Balsas.lt redakcinės kolegijos pirmininkas. Dirbo „Laisvosios Europos radijo“ korespondentu, savaitraščio „Atgimimas“ redaktoriumi.

PAMINĖTAS VALDOVŲ RŪMŲ PARAMOS FONDO VEIKLOS DEŠIMTMETIS

Valdovų rūmų paramos fondas įsteigtas 2000 m. rugpjūčio 23 d., š. m. rugsėjo 15 d. paminėjo dešimties metų savo veiklos jubiliejų. Šventė įvyko Valdovų rūmų Renesansinėje audiencijų salėje, kuri iš dalies atkurta Valdovų rūmų rėmėjų lėšomis. Dalyvavo veik šimtas Fondo steigėjų, rėmėjų, savanorių, Valdovų rūmų atkūrimui artimų svečių.

Pagerbtas Prezidentas Algirdas Brazauskas ir kiti

Šventės pradžioje buvo pagerbti visi rėmėjai, kurių netekta per pastaruosius metus. Paminėti Mečišlovas Povilas Lileika iš Jurbarko rajono ir Jadvyga Damušienė iš JAV; Laikinosios vyriausybės ministras prof. Adolfas Damušis ir jo žmona Jadvyga Damušienė buvo Valdovų rūmų atkūrimo rėmėjai. Prisimintas Prezidentas Algirdas Mykolas Brazauskas, po pagarbos minutės apžvelgti Jo nuopelnai atkuriant Valdovų rūmus. Nuo pat pradžios jis palaikė Valdovų rūmų atkūrimo sumanymą, tyrėjus padėjo aprūpinti technika, atkastus mūrus apdengti laikiniais gaubtais. Prisiminti Jo žodžiai: „Mes galime pravalgyti daug ką, bet neturime teisės pravalgyti savo istorijos.“

Tuos žodžius lydėjo veiksmai. Jo indėlis, kad šiais jubiliejiniais Žalgirio mūšio metais esame čia, Lietuvos valdovų rūmuose, yra didelis.

Filmas apie Valdovų rūmus, jų reikšmę ir atkūrimą

Šventės programos pirmoje dalyje parodytas Fondo užsakymu sukurtas režisieriaus Raimondo Sipavičiaus filmas „...čia Lietuva prasidėjo“ apie Valdovų rūmus, jų reikšmę Lietuvai ir Lietuvos žmonėms, jų atkūrimą ir iš dalies Fondo veiklą. Režisierius jau nuo 2001 m. bendradarbiauja su Fondu. Per devynerius metus, talkindamas Fondui, jis sukūrė arti 300 vaizdo klipų, kurie iki šiol rodomi per Lietuvos televiziją prieš „Panoramos“ laidą šeštadieniais ir sekmadieniais.

Pristatant filmą režisierius R. Sipavičius padėkojo archeologui dr. Vytautui Urbanavičiui, kad jį paskatinio domėtis archeologija ir Valdovų rūmų atkūrimu. Jo sukurtame filme yra daugelis įdomių siužetų. Jame pristatytos a. a. mons. Kazimiero Vasiliausko mintys apie Valdovų rūmus kaip Tautos namus, filme kalba poe-

10 metų sukakties šventėje dalyvavo ir PLB valdybos pirmininkė, Valdovų rūmų paramos komiteto JAV pirmininkė R. Narušienė, taip pat pirmasis Valdovų rūmų paramos fondo valdybos pirmininkas E. Kulikauskas.

tas Justinas Marcinkevičius, susitelkti patriotiškai skatina Prezidentas Antanas Smetona, apie Valdovų rūmų reikšmę kalba Prezidentas Valdas Adamkus, o apie mūsų atsakomybę už Lietuvos istoriją mintimis dalijasi Prezidentas Algirdas Mykolas Brazauskas. Apie dideles Lietuvos netektis prasmingai pasisako archeologas Eugenijus Jovaiša, o apie istorinę Valdovų rūmų reikšmę – mokslininkas Kazys Almenas. Kalba ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkai Vytautas Kamantas ir Regina Narušienė, kiti asmenys.

Apie Fondą

Fondą steigti paskatino ankstesnis 1999–2000 m. sunkmetis. Tuo metu Valstybė beveik dvejus metus nepajėgė finansuoti nuo 1987 m. Valdovų rūmų teritorijoje vykdomų archeologinių tyrimų.

Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilys“ vadovų direktoriaus dr. Vytauto Urbanavičiaus ir architektūros skyriaus vadovo dr. Napoleono Kitkausko teigimu, reikėjo ką nors daryti, nes šalčiai ardė atkastus mūrus, jau

nemažai jų buvo prarasta. Tuomet kilo mintis steigti visuomeninį Fondą.

Iš tiesų naujasis Fondas tęsė dar 1988-aisiais, Atgimimo metu, pradėtą Lietuvos kultūros fondo veiklą, kai visuomenė su dideliu entuziazmu rėmė sumanymą atkurti Valdovų rūmus. Tada ir Pilių tyrimo centras „Lietuvos pilys“ sulaukė daugelio Lietuvos ir užsienio savanorių bei įmonių pagalbos vykdamas archeologinius tyrimus.

Fondą sudarė 23 steigėjai. Iš jų renkama penkių narių Valdyba. Visi steigėjai vykdo pareigas visuomeniniais pagrindais, be atlyginimo. Pradžioje Valdybos pirmininko pareigas ėjo Edmundas Kulikauskas, o Fondo direktorė daugelį metų buvo Indrė Jovaišaitė-Blaževičienė. Nuo 2006 m. Fondo valdybos pirmininkas yra Algirdas Vapšys.

Fondo veiklos apžvalga

Fondo valdybos pirmininkas A. Vapšys apžvelgė Fondo veiklos dešimtmetį. Jis padėkojo visiems Valdovų rūmų rėmėjams – vieniems už ge-

rą žodį ir sumanymo palaikymą, kitiems – už konkrečią paramą.

Jis prisiminė ir pagerbė ankstesnius šių Lietuvos valdovų rūmų atstatymo rėmėjus. Pradžioje, 1988–1990 m., aktyvų paramos telkimą vykdė Lietuvos kultūros fondas, vadovaujamas prof. Česlovo Kudabos. Tuo metu vyko didžiosios tautos, vykdamas archeologinius tyrimus. Rėmėjų telkimą tęsė Pilių tyrimo centras „Lietuvos pilys“, vadovaujamas dr. Vytauto Urbanavičiaus, o nuo 2002 m. – Eduardo Kauklio. Pilių tyrimo centras iki šiol vykdo Valdovų rūmų teritorijos tyrimus.

Fondas pradėjo Rėmėjų pagerbimo tradiciją. Šių iškilnių pradžią 2002 m. siejama su dr. Juozu Kazicku, pasiūliusi ir skyrusi lėšas apdovanoti aktyviausius rėmėjus ir žinia-sklaidą. Fondas nutarė, kad šie apdovanojimai vyktų Katedros aikštėje prie atstatomų Valdovų rūmų, viešai, kad visuomenė žinotų ir galėtų dalyvauti. Apdovanojimai tęsėsi penkerius metus. Rėmėjų pagerbimo iškilnės vyksta iki šiol. Iškilnių metu naujiems rėmėjams, aukojusiems daugiau kaip 1,000 litų, įteikiami Valdovų rūmų Statytojo diplomai ir Padėkos diplomai už ypatingus nuopelnus.

A. Vapšys padėkojo visiems rėmėjams ir įvardijo Didžiuosius Statytojus – rėmėjus, kurie parėmė didesnę negu 100, 000 Lt suma:

Nr. 1 – dr. Juozui Kazickui; Nr. 2 – UAB „Kauno energetikos remontas“; Nr. 3 – UAB „Rūta“; Nr. 4 – AB „Lietuvos geležinkeliai“; Nr. 5 – AB „Lietuvos energija“; Nr. 6 – AB „Lietuvos elektrinė“; Nr. 7 – AB „Lifosa“; Nr. 8 – UAB „Ogmina“; Nr. 9 – Ona White; Nr. 10 – MAXIMA LT, UAB; Nr. 11 – UAB „PricewaterhouseCoopers“ Nr. 12 – Advokatų kontora Li-deika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai.

A. Vapšio teigimu, per dešimtmetį Fondas nuveikė daug darbų. Fondas daug dėmesio skyrė Valdovų rūmų atkūrimo garsinimui. Tai buvo daroma įvairiais būdais. Nuo 2002 m. liepos 6 d. kiekvienais metais rengiamas Rėmėjų pagerbimo iškilnės Katedros aikštėje. Nuo 2002 m. daug dėmesio susilaukė Fondo organizuojami paramos vakarai. Nuo 2004 m. jau šešerius metus rengiami teatralizuoti pasirodymai. Penkerius metus Fondas padėjo organizuoti ir parėmė kūrybinius projektus su moksleiviais. Renginyje „Valdovų rūmų mugė“ tapo kasmetiniu projektu. Nuo 2007 m. buvo organizuota kilnojama paroda „Praeitį atverta ateičiai“, kuri rodyta 20-tyje Lietuvos miestų. Fondas džiaugiasi, kad galėjo Valdovų rūmams įgyti 7 kultūros vertybes – penkis gobelenus, kredensą ir paveikslą bei restauruoti du kitus gobelenus. Per savo veiklą Fondas sutelkė daugiau nei keturis milijonus litų paramos. Papildomai užsienio lietuviai sutelkė daugiau nei vieną milijoną litų Valdovų rūmams paremti. Per Fondo renginius, koncertus ir spektaklius požemiuose ir paviljoną „Valdovų rūmų vartai“ su Valdovų rūmų atkūrimu susipažino daugiau kaip 200,000 visuomenės ir Valdovų rūmų atkūrimą parėmė daugiau kaip 70,000 rėmėjų. Rėmėjams pagerbti yra sukurta Garbės lenta, jau pakabinta Valdovų rūmuose. Taip pat pa-

Valdovų rūmų paramos fondo steigėjai, valdybos nariai, garbingi svečiai.

Meninę dalį atliko liaudies dainų atlikėja V. Povilionienė ir saksofonininkas P. Vyšniauskas.

ruošta duomenų bazė su visais žinomais rėmėjais. Ji bus įvesta į Valdovų rūmų muziejaus kompiuterius, kur visi rėmėjai galės surasti savo duomenis.

Valdybos pirmininkas šventės proga pareiškė padėką Lietuvos televizijai, kuri nuo 2001 m. prieš „Panoramos“ laidą rodo vaizdo medžiagą, informuojančią visuomenę apie Valdovų rūmų atkūrimą, ir taip prisideda prie Lietuvos Respublikos Seimo priimto įstatymo atkurti Lietuvos valdovų rūmus.

Buvo padėkota ir Lietuvos Karališkosios bajorų sąjungos nariams ir jų vadui bajorui Jonui Ragauskui, kurių vėliavos puošia Fondo renginius. Bajorai yra tvirti Valdovų rūmų atkūrimo rėmėjai ir gausiai lanko Fondo renginius.

A. Vapšys pasidžiaugė Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų veikla, vadovaujama dr. Vydo Dolinsko, visuomenės susidomėjimu bei renginių lankymą.

Baigdamas jis išreiškė viltį, kad „dabartinis Seimas bei Vyriausybė ir toliau rūpinsis Valdovų rūmų atkūrimu, įvertinant, kad neužbaigtas pastatas negali būti naudojamas ir neš nuostolius. O užbaigtas pastatas duos pelną per patriotinį auklėjimą, jaunimo švietimą, turizmą bei istorijos pažinimu.

JAV paramos komiteto veiklos apžvalga

Sumanymą atkurti Valdovų rūmus ir steigti Fondą palaikė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB), visi jos pirmininkai. Nuo pat pradžios PLB Fondas pradėjo kaupti lėšas Valdovų rūmams atkurti. 2003 m. JAV buvo įsteigtas Valdovų rūmų paramos komitetas, kuriam vadovauja viena iš Fondo steigėjų, PLB valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Komitetas surinko apie vieną milijoną litų paramos Valdovų rūmams atkurti, finansuoja kelis projektus. R. Narušienė apžvelgė Komiteto projektus: pasirinkta finansuoti gotikinės menės atkūrimą; jau apmokėta už menės keramikinių grindinių, gotikinę krosnį, skliautų raktinius akmenis ir langų vitražus; vėliau bus apmokėta už duris ir šviestuvus bei kitus darbus. Komitetui kilo mintis Tūkstantmečio proga padovanoti Laisvės varpo, kuris JAV lietuvių dovanotas 1922 m. ir yra Kaune kopiją. Nors šios minties atsisakyta, varpo sumanymo pagrindu nulietas naujas mažesnis Tūkstantmečio varpas, kuris bus padovanotas Rūmams, kai tik bus sukurtas ir pagamintas tinkamas stendas.

R. Narušienė sakė, norinti, kad

„visi žinotų, koks svarbus yra Valdovų rūmų projektas – Valstybingumo simbolis – mūsų tautai. Mes daug nukentėjome ir atstatymas yra mūsų vilties, mūsų pasitikėjimas, mūsų tautos atstatymas.“ Užbaigdama ji papasakojo apie vienos 96 m. moters gyvenančios Florida, JAV, troškimą. Moteris sakė, kad „jai per vėlu grįžti į Tėvynę, nes netrukus mirs, bet norėjo grįžti savo auka Valdovų rūmams ir paliko visą savo nekilnojamą ir kitą turtą Valdovų rūmams. Tai buvo jos grįžimas į Tėvynę. Gerbiame savo Tėvynę ir šį projektą“, – savo žodį užbaigė R. Narušienė.

Muziejaus sveikinimas

2009 m. sausio 1 d. įsteigtas Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai. Nors Valdovų rūmai dar nėra perduoti naudoti, muziejus vykdo plačią veiklą. Jo vadovas dr. V. Dolinskas pasveikino Fondo steigėjus, talkininkus ir rėmėjus. Atsižvelgdamas į pasakutinių dviejų dienų įvykius – paskelbtas Valstybės kontrolės išvadas ir susitikimą Seime, jis pasidžiaugė, kad gera yra turėti bičiulius ir bendraminčius, o ne įtariai žvelgiančius asmenis. Dr. Dolinskas teigė, kad Muziejus sieks, kad Valdovų rūmai taptų visiems Lietuvos piliečiams ir už Lietuvos ribų gyvenantiems lietuviams kaip namai. Jis taip pat sakė, kad Rūmai turi tapti ir jau tampa vienu iš pagrindinių traukos taškų svečiams iš užsienio. Jis dėkojo Fondui už atiliktus darbus, už tai, kad jis Valdovų rūmų atkūrimo buvo vedlys, palinkėjo sėkmingo darbo ateityje.

Geros žinios

Prof. Jonas Glemža pasveikinęs Fondą pranešė gerą žinią, kad Prancūzijoje ką tik išleistame leidinyje, kuriame įvardyti svarbiausi paveldo atkūrimo projektai, yra paminėtas ir Valdovų rūmų atkūrimas. Ten pat rašoma, kad prie atkūrimo reikšmingai prisidėjo Valdovų rūmų paramos fondas.

Dr. V. Dolinskas papildė, kad Miunchene vyksta tarptautinė paroda, kurioje yra rodomas Valdovų rūmų maketas, visuomenė supažindinama su šiuo reikšmingu atkūrimu.

Sutarties pasirašymas

Fondas ir muziejus bendradarbiauja nuo pat muziejaus įsteigimo. Fondas jau perdavė muziejui visas Valdovų rūmams skirtas kultūros vertybes, įgytas prieš Valstybei skiriant šiam tikslui lėšų. Fondas perdavė penkis gobelenus, du restauruo-

tus gobelenus, kredensą ir paveikslą. Pasinaudodami šia ypatinga proga Valdovų rūmų paramos fondo Valdybos pirmininkas Algirdas Vapšys ir Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai direktorius dr. V. Dolinskas pasirašė Fondo ir Muziejaus bendradarbiavimo sutartį.

Meninė dalis

Meninę dalį atliko ne atsitiktinai pakviesti programos atlikėjai, o kūrybingi menininkai, susiję su Fondo veikla nuo pat pradžios. Tai saksofonininkas Petras Vyšniauskas ir liaudies dainų atlikėja Veronika Povilionienė, kurie 2001 m. Fondo kvietimu surengė pirmą paramos koncertą Valdovų rūmų požemiuose. Vėliau P. Vyšniauskas suorganizavo dar 7 koncertus ir spektaklius, kurių vienas vyko Taline, Estijoje.

Dėkodama už puikiai atliktus solinius kūrinius ir duetus, Fondo direktorė Valentina Kazėnaitė įteikė programos atlikėjams koklio fragmento su muzikantu kopiją, kurios originalas buvo rastas Valdovų rūmų teritorijoje. Taip pat įteikė dr. Vytauto Urbanavičiaus parengtą knygą „Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencija Vilniuje“.

Užbaigiant renginį

Renginio vedantysis aktorius Da-

rius Rakauskas paminėjo, kad apie Valdovų rūmus išleistos trys išpūdingos knygos, Fondas džiaugiasi galėjęs paremti du iš šių leidinių. Po renginio buvo galima įsigyti dr. Vytauto Urbanavičiaus parengtą knygą „Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencija Vilniuje“.

Taip pat buvo padėkota skulptoriui Stanislovui Kuzmai, vienam iš Fondo steigėjų, už Fondui dovanotą skulptūrą „Pilies karys“. Šis puikus kūrinys su dedikacija „Garbė Valdovų rūmų Statytojams“ buvo rodomas salėje. Su juo buvo galima susipažinti ir jį įsigyti taip paremiant Valdovų rūmų atkūrimą. Renginio metu iškabintas plakatas „FONDUI 10 METŲ“ buvo papuoštas šio kūrinio vaizdu.

Vakaro vadovas priminė, kad jau šešerius metus Fondas vasarą rengia iškilmes, kuriose šauklys, lydimas vėliavnešio ir muzikantų, pristato Valdovo žinią. Tai vyksta kiekvieną sekmadienį 2 val. p. p. Katedros aikštėje, prie Gedimino paminklo. Iškilmų sumanymo ir daugelio šauklio tekstų autorius – vienas iš Fondo steigėjų prof. Kazys Almenas.

Padėkota visiems apsilankiusiems, visiems, parėmusiems Fondo veiklą. Geri žodžiai bei savanorių pagalba suteikė Fondo darbuotojams ir steigėjams naujų jėgų toliau plėtoti veiklą.

Valdovų rūmų paramos fondo pranešimas

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

BRONZINĖ ŠVENTĖ IR TAUTA!

Rugsėjo 11 d. Lietuvos-JAV krepšinio varžybų metu amerikiečiai sporto komentatoriai plačiai TV auditorijai priminė, kad mažoje šalyje, kur gyvena tik 3 milijonai gyventojų, kiekviename name, kur tik yra televizoriai, šiuo metu visi yra priliptę prie ekrano ir stebi varžybas.

Komentatoriai nežinojo, kad dar tūkstančiai tūkstančių, išsibarsčiusių aplink visą žemės rutulį lietuvių, jau ištisas 2 savaites sėdėjo prie kompiuterių ekranų ir sekė kamuolio kelią, kartu keikėsi, kartu džiaugėsi ir kvėpavo vienu ritmu – krepšinis, Kleiza, Lietuva!

Stebėdami varžybas per internetą džiaugėmės patarimais iš Anglijos ar Zelandijos, kur, kokioje svetainėje rungtynės rodo tiesiogiai: sužinojome, kad ir Australijoje savo kieme kvapą užgniaužę laukia pergalės, o varžybų su kinais metu – net skaitėme Kinijoje gyvenančių sirgalių tenyškėlių komentatorių pastabų vertimus... Vienu metu, viena dvasia – tai nepakartojama!

Tą dvasią dar labiau pajutome rugsėjo 12 d. – kada tūkstančiai čika-

giškių, o ir kitose JAV valstijose gyvenantys tautiečiai rinkosi kas pas draugus, kas į vietinius lietuviškus restoranus, kas būrėsi ir varžybas stebėjo amerikietiškuose sporto baruose, o kas prie kompiuterių ekranų – visi troškome tik pergalės! Ir ja buvome apdovanoti mes, sirgaliai! Ačiū mūsų krepšininkams, treneriams ir visai komandai už nepakartojamą sportinę šventę, už tą pergalės skonį, kuris labai saldus. Ir už tą vienybės ir pasididžiavimo jausmą, kuris lieka ilgam.

Smagu ir simboliška girdėti trenerio Kęstučio Kemzūros pergalės komentarus ir jo jautrų palinkėjimą tautai, kad visi būtume tokie stipri ir vieningi, kaip ši komanda. Ar tauta įsiklausė? Nelabai tikiu, nors viliuosi, kad šios bronzinės komandos vienybė uždegė bent jau jaunimą. Pagyvensim, pamatysim.

Nors apskritai, smagu kad sportas toks galingas! Galvoju, kad bronzinė šventė tik prasidėjo ir tęsis iki kitos vasaros. O tada...

Audronė Sidaugienė
Oak Forest, IL

KLAIDOS ATITAI SYMAS

Donato Janutos komentare „Sovietų žudynės ir trėmimai nesiskaito – teigia anglų korespondentas“ („Draugas“, 2010 m. rugsėjo 28 d.) Emanuelio Zingerio citata turėtų būti: „Norėčiau padėkoti nepaprastai tiksliai veikiančiam Genocido ir rezistencijos centrui, kuris savo atsidimu Lietuvoje galų gale patikslino visą genocido laikų tematiką. Ne-

paisant to, kad jo darbai daugiausia susiję su rezistenciniu laikotarpiu, o žydų muziejaus (...) daugiausia susiję su žydų genocido tragedija, bet iš esmės tai yra broliška, visiškai broliška žydų visuomeninėms organizacijoms ir akademinėms organizacijoms (...).“

Redakcija

Seimo parodų galerijoje atidaryta paroda „Misija Sibiras 10“, kurioje rodomos fotografijos jau iš aštuntosios Lietuvos jaunimo projekto ekspedicijos. Parodą atidarė Seimo pirmininkė Irena Degutienė.

Olgos Posaškovos (ELTA) nuotr.

Irkutsko lietuviui – Prezidentės apdovanojimas

Vilnius, rugsėjo 29 d. (Tiesa.com) – Rugsėjo 21 dieną Irkutsko srities lietuvių nacionalinio-kultūrinio centro „Švyturys“ garbės pirmininkui ir buvusiam ilgamečiame vadovui Jonui Vilkevičiui Lietuvos Respublikos ambasados ministrė patarėja Ire-

na Valainytė įteikė Lietuvos valstybės apdovanojimą. Prezidentė Dalia Grybauskaitė birželio 23 dienos dekretu Nr. 1K-406 apdovanojo J. Vilkevičių ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi.

Slovėnijoje įteiktas pirmasis lietuviškas pasas

Liubliana, rugsėjo 27 d. (Tiesa.com) – Lietuvos ambasadorius Slovėnijoje Rimutis Klevečka rugsėjo 23 dieną įteikė pirmąjį Lietuvos ambasadoje Slovėnijoje išduotą Lietuvos piliečio pasą. Pasa įteiktas Liublia-

noje gyvenančiam Lietuvos piliečiui. Įteikdamas pasą, ambasadorius R. Klevečka palinkėjo jo savininkui saugoti ir gerbti šį dokumentą kaip Lietuvos dalelę.

Siekama medikams suteikti galimybę atsisakyti daryti abortą

Vilnius, rugsėjo 29 d. (ELTA) – Siekiama suteikti medikams galimybę atsisakyti daryti abortą, jeigu tai prieštarauja jų sąžinei arba religiniams įsitikinimams. Pasak Sveikatos apsaugos ministro Raimondo Šukio, įstatyme yra numatyta, kad medikai privalėtų iš anksto pranešti

apie savo įsitikinimus ir perspėti pacientą, kur ir koks gydytojas jam tokią paslaugą suteiks. Tokią teisę įtvirtinančių Medicinos praktikos įstatymo ir Pacientų teisių bei žalos sveikatos atlyginimo įstatymo nuostatų pakeitimo projektams rugsėjo 29 d., trečiadienį, pritarė Vyriausybė.

Labai gerai besimokantys šalies dešimtokai gaus „Maxima“ stipendijas

Vilnius, rugsėjo 29 d. (ELTA) – Šalies moksleivių pažangą moksle nuo šiol skatins ir stipendijos. Visi labai gerai besimokantys Lietuvos dešimtokai nuo šiol kas mėnesį galės gauti „Maxima“ bendrovės mokamą stipendiją.

„Maximalistas“ – taip vadinasi mokinių pažangumo programa, kurią įgyvendindama bendrovė „Maxima LT“ mokės stipendijas labai gerai besimokantiems šalies moksleiviams. Ši programa sukurta prieš dvejus metus ir iki šiol buvo skirta tik bendro-

vės darbuotojų vaikams. Šiemet, įvertinus programos teikiamą naudą, pirmą kartą stipendijos bus skiriamos ir visiems šalies dešimtokams – pirmūnams. Programoje gali dalyvauti visi mokyklą lankantys dešimtos arba antros gimnazijos klasės moksleiviai, tačiau stipendijas gaus tik tie, kurie trimestrą ar semestrą baigs vien devintukais ir dešimtukais. Tokiems pirmūnams į specialiai jiems pagamintas vardines „Maximalisto“ korteles kas mėnesį „Maxima LT“ perves 50 litų stipendiją.

Lietuvos šachmatininkės iškovojo pergalę

Chanty Mansijsk, rugsėjo 28 d. (ELTA) – Chanty Mansijsk (Rusija) vykstančios 39-osios šachmatų olimpiados septintajame ture rugsėjo 28 d., antradienį, Lietuvos moterų rinktinė 3,5–0,5 nugalėjo Paragvajaus šachmatininkes. Lietuvos rinktinė, po septynių ratų turinti 8 taškus, tarp 115 komandų užima 38-ąją vietą. Pirmąja 14 taškų iš tiek pat galimų turinti Rusijos komanda.

JAV komanda, kuriai atstovauja lietuvė Kamilė Baginskaitė (2,328), septintajame rate 2,5–1,5 įveikė Armėnijos komandą. Lietuvė savo partiją baigė lygiosiomis.

Lietuvos vyrų rinktinė su Viktorija Čmilyte (2,513) 1,5–2,5 nusileido Norvegijos šachmatininkams. Mūsų

šalies komandai po pusę taško pelnė V. Čmilytė, Vidmantas Mališauskas (2,510) ir Darius Zagorskis (2,497). Lietuvos rinktinė, turinti 7 taškus, tarp 149 komandų užima 67-ąją vietą. Pirmąja 13 taškų surinkusi Ukrainos komanda.

Šachmatų olimpiada baigsis sekmdienį. Praėjusioje šachmatų olimpiadoje Drezdene (Vokietija) 2008 metais Lietuvos vyrų komanda užėmė 34-ąją, o mūsų šalies moterys – 51-ąją vietas. Iki šiol geriausiai Lietuvos šachmatininkės pasirodė 2004 metų olimpiadoje Kalvijoje (Ispanija). Tada jos užėmė 13-ąją vietą. Aukščiausia Lietuvos šachmatininkų vieta – 21-oji. Šią vietą lietuviai užėmė 2002 metais Blede (Slovėnija).

Panevėžyje – tarptautinė paroda „EXPO Aukštaitija 2010“

Panevėžys, rugsėjo 29 d. (ELTA) – Panevėžio „Cido“ arenoje rugsėjo 30 d., ketvirtadienį, atidaryta tarptautinė verslo ir pasiekimų paroda „EXPO Aukštaitija 2010“. Parodą organizuoja Panevėžio miesto savivaldybė bei Prekybos, pramonės ir amatų rūmai (PPAR).

Parodoje „EXPO Aukštaitija 2010“ dalyvaus gamybos ir paslaugų įmonės, švietimo ir mokslo įstaigos, ūkininkų ir žemės produktų perdir-

bėjai, kaimo turizmo verslo atstovai, etnokultūros ir paveldo puoselėtojai, meno dirbinių kūrėjai ir amatininkai, suvenyrų gamintojai ir prekybininkai. Išskirtinis parodos dėmesys bus skiriamas rugsėjo 30 dieną vyksiančiam V tarptautiniam Aukštaitijos investuotojų forumui. Jame, be Lietuvos verslininkų, dalyvaus svečiai iš Norvegijos, Rusijos, Baltarusijos, JAV, Čekijos, Vengrijos, kitų šalių.

Tyrimas: šešėlį Lietuvoje renkasi 4 iš 10

Vilnius, rugsėjo 29 d., (Bernardinai.lt) – Ekonomikos tyrimo duomenimis, bent dalį veiklos šešėlyje 2010 m. vykdė 38 proc. ūkio vienetų. Manoma, kad 2011 m. ši dalis sumažės iki 36 proc.

Pasak LLRI prezidentės Rūtos Vainienės, numatomas ekonomikos augimas Lietuvoje 2011 m. nebus pakankamas tam, jog reikšmingai sumažėtų nedarbo lygis: nedarbas išliks viena opiausių ekonomikos problemų. Nedarbo lygis 2010 m. pabaigoje esą sieks 17 proc., 2011 m. nedarbas kiek sumažės, tačiau išliks aukštas – apie 15,5 proc.

Aktualia problema išlieka šešėlinė ekonomika. Tyrimo duomenimis, 2011 m. šešėlinė ekonomika Lietuvo-

je nustos augusi, tačiau jos dalis nuo BVP bus ypač aukšta – tiek 2010 m., tiek 2011 m. ir sieks apie 27 proc. Bent dalį savo veiklos šešėlyje 2010 m. vykdė 38 proc. ūkio vienetų, manoma, kad 2011 m. ši dalis kiek sumažės iki 36 proc. Taigi šešėlinės ekonomikos vaizdas Lietuvoje 2011 m. nedaug skirsis nuo 2010 m.: 36 proc. ūkinių vienetų šešėlyje sukurs 27 proc. bendrojo vidaus produkto.

Trečioje vietoje – neteisėtas darbas ir neoficialus darbo užmokestis, mokamas „vokeliuose“ – 23 proc. šešėlio. Prekybai nelegaliomis prekėmis (neįskaitant kontrabandinių prekių) ir paslaugomis tenka 13 proc. viso šešėlio”, – teigia LLRI atstovas Vytautas Žukauskas.

Ambasadoriumi Egipte teikiamas D. Junevičius

Vilnius, rugsėjo 29 d. (ELTA) – Vyriausybė rugsėjo 29 d., trečiadienį, posėdyje pritarė Dainiaus Junevičiaus kandidatūrai ir teiks Prezidentui skirti jį ambasadoriumi Egipte.

Dainius Junevičius.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

52 metų D. Junevičius yra baigęs Vilniaus universitetą, diplomatinę tarnybą pradėjo 1991 metais. Tais pačiais metais jis buvo paskirtas laikinuoju reikalų patikėtiniu Lenkijoje, 1992 metais tapo pirmuoju Lietuvos ambasadoriumi šioje šalyje po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. 1997–2001 metais D. Junevičius ėjo Užsienio reikalų ministerijos generalinio inspektoriaus pareigas, vėliau diplomatas buvo paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Graikijoje. Grįžęs į Lietuvą 2006 metais buvo Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir viešųjų ryšių departamento ambasadorius ypatingiems pavedimams. 2008–2010 metais jis vadovavo Lietuvos specialiajai misijai Afganistane.

Šiuo metu jis yra Užsienio reikalų ministerijos Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos departamento ambasadorius ypatingiems pavedimams.

Nepaprastojo ir įgaliootojo ambasadoriaus rangą turintis D. Junevičius būtų antrasis Lietuvos ambasadorius Egipte po ambasados Kaire įkūrimo 2002 metais.

New York – dėmesys litvakų kultūros paveldui

Atkelta iš 1 psl. tad šios parodos atidarymas New York yra vienas įžanginių renginių, skatinantis ne tik prisiminti didžiosios tragedijos skausmą, bet skatinantis supratimą ir viltį.

Parodos nuotraukose pristatomi daugiau kaip penkis šimtmečius turinčios Lietuvos žydų istorijos atspindžiai – sinagogų, jėšivų, kapinių ir kitų su žydų gyvenimu susijusių vietovių vaizdai. Parodos autoriai – fotografas R. Paknys, dailininkas Izaokas Zibucas, Vilniaus universiteto jidiš kalbos, kultūros ir literatūros profesorius Dovid Katz.

Paroda yra nuo 2008 m. vyks-

tančios vystomojo bendradarbiavimo programos „Lietuvos, Baltarusijos ir Kaliningrado sinagogų tyrimai“ dalis. Programą įgyvendina Vilniaus žydų kultūros ir informacijos centras kartu su Vilniaus dailės akademija, valstybiniu Baltarusijos ir Kaliningrado I. Kanto universitetais.

Renginio metu ministras už nuopelnus plėtojant ryšius tarp Lietuvos ir litvakų diasporos Amerikoje buvusiam ilgamečiam YIVO žydų tyrimų instituto vykdančiajam direktoriui dr. Carl J. Rheins įteikė LR užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“.

Pasaulio naujienos

Ketinama priminti sovietinę Baltijos šalių okupaciją

Talinas, rugsėjo 29 d. („Interfax“–BNS). Estijos delegacija Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje (ETPA) ketina priminti Sovietų Sąjungos vykdytą Baltijos šalių okupaciją.

Trečiadienį Estijos parlamento spaudos tarnyba sakė, kad delegacija ETPA atkreips dėmesį į tai, kad 1960 metų rugsėjo 29 dieną ši organizacija priėmė „istorinę rezoliuciją“, remiančią Latvijos, Lietuvos ir Estijos nepriklausomybę.

„Kalbama apie pirmąjį dokumentą, kurį priėmė bendras Europos parlamentas, vienareikšmiškai atkreipiantį dėmesį į tą faktą, kad Latvija, Lietuva ir Estija prievarta buvo okupuotos Sovietų Sąjungos“, – sakė parlamento atstovas.

„1960 metų rugsėjo 29 dienos

rezoliucijoje ‘Baltijos šalių padėtis po prievartinės inkorporacijos prieš dvidešimt metų’ sakoma, kad aneksijos vykdytojai neatsižvelgė į tautos norus, taip pat joje reiškiamą užuojautą Baltijos tautų kančioms ir atkreipiamas dėmesys į tai, kad mūsų valstybingumą de jure pripažino daugelis laisvojo pasaulio vyriausybių”, – sakė Estijos parlamento atstovas.

Rezoliucijos tekste ETPA šalių vyriausybės taip pat ragintos padėti estų, latvių ir lietuvių pabėgėliams išsaugoti tremtyje savo kultūrą ir kalbą.

Estijos parlamento atstovas priminė, kad panašūs dokumentai buvo priimti dar 1963 ir 1987 metais ir pabrėžė, kad Rezoliucija turi tapti pavyzdžiu ir dabartiniais ES parlamentarams.

ES – prieš Prancūziją dėl romų išsiuntimo iš šalies

Vilnius, rugsėjo 29 d. (BNS) – Europos Komisija trečiadienį nusprendė imtis teisinių veiksmų prieš Prancūziją dėl judėjimo teisės ES suvaržymo, Paryžiui pradėjus romų išsiuntimą iš šalies, trečiadienį pranešė ES teisingumo komisarė.

Iš Prancūzijos buvo deportuota daugiau nei 1,700 čigonų.

Po atviro kivrčio su Prancūzijos vyriausybe ir savaites trukusių nesutarimų, trečiadienį už uždarų durų susirinkusi komisija tarėsi dėl veiksmų prieš Prancūziją.

„Prancūzija nesilaiko Europos įstatymo dėl judėjimo laisvės, todėl

mes keliame bylą Prancūzijai dėl (įstatymo) pažeidimo”, – sakė sakė Viviane Reding.

Prancūzijos prezidentui Nicolas Sarkozy liepą nurodžius pradėti naikinti nelegaliai pastatytas klajoklių stovyklas, iš šalies buvo deportuota daugiau nei 1700 čigonų. Šis Prancūzijos vadovybės žingsnis susilaukė gausios kritikos.

Paryžiui gali būti pateikti du atskiri kaltinimai: vienas – dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos pažeidimo, o kitas – dėl judėjimo teisės Europos Sąjungoje suvaržymo.

Kaip praneša „Interfax“, Europos Komisija trečiadienį priėmė sprendimą nusiųsti spalį Prancūzijos valdžiai laišką, reikalaujantį, kad Prancūzijoje būtų laikomasi ES 2004 metų direktyvos dėl laisvo ES piliečių judėjimo, spaudos konferencijoje Briuselyje pareiškė Europos Komisijos atstovė Pia Hansen.

Europos Komisija pareiškė ketinanti glaudžiai bendradarbiauti su visomis ES šalimis rengiant nacionalines romų integracijos strategijas. Į šį darbą bus įtraukta Europos Fundamentalių žmogaus teisių agentūra. Europos Komisija savo rezultatų ataskaitą Europos Parlamentui pateiks iki 2011 metų vasaros.

Europai Rusijos nereikia

Vilnius, rugsėjo 29 d. („Lietuvos žinios“) – Rusijai daug labiau reikia Europos Sąjungos (ES) nei šiai – Rusijos, todėl ES gali daryti įtaką Kremliaus imperinei užsienio politikai.

Taip teigia Rytų Europos problemų ekspertas Gerhard Gnauck, šiuo metu dirbantis dienraščio „Die Welt“ korespondentu Lenkijoje. Dėl to, jo nuomone, ES galėtų priversti Kremlių išvesti karius iš Moldovos, kurioje Maskva „užmiršo“ dalį savo armijos, arba nutraukti karinių bazių kūrimą Pietų Osetijoje ir Abchazijoje. „Artimiausi mėnesiai parodys, ar Europos politikai turi noro reguliuoti Kremliaus politiką, ar ne”, – rašo dienraštyje.

Jis atkreipia dėmesį ir į pro-

rusiškų nuotaikų stiprėjimą NATO bei ES, tačiau ragina blaiviau vertinti Rusijos, kaip potencialios partnerės, vaidmenį, bei primena, kad neseniai vienas gerbiamas užsienio politikos ekspertas iš Vokietijos aiškino, esą „Rusija gali suteikti NATO naujos gyvybės”, ir su būriu jam pritariančiųjų tikino, kad Aljansas turi pakviesti Rusiją prisidėti prie NATO.

Taip manančiųjų yra ir Jungtinėse Valstijose. Neseniai nuolatinis JAV atstovas prie NATO Ivo Daalder pareiškė: „Aljanso sutartyje parašyta, kad kiekviena Europos valstybė turi teisę įstoti į NATO. Rusija yra Europos šalis, todėl taip pat turi tokią teisę. Tačiau tai turi būti ne NATO, o Rusijos vadovų sprendimas.”

EUROPA

BRIUSELIS

Europos šalių profsąjungos trečiadienį Briuselyje surengė masinę demonstraciją, kurios metu protestavo prieš taupymo planus ir reikalavo darbo. Jau ryte į ES sostinę vadinaimą Briuselį atvyko autobusai iš įvairių ES šalių. Organizatoriai tikėjosi, kad protestuotojų bus iki 100,000. Demonstrantai, be kita ko, reikalauja įvesti finansinių sandorių mokestį. Jie taip pat kritikuoja įvairių Europos šalių vyriausybių taupymo planus, dėl kurių mažėja socialinės išmokos ir algos viešajame sektoriuje.

ROMA

Italijos ministras Silvio Berlusconi trečiadienį parlamente ragino leisti jo vadovaujamai vyriausybei dirbti toliau. Valandą trukusioje kalboje S. Berlusconi įvardijo penkis pagrindinius savo centro dešiniosios vyriausybės siekius ir ragino deputatus pritarti vyriausybės programai. Jis tikisi, kad balsavimo rezultatai parodys, ar po ginčų su buvusiu partijos kolega ir parlamento pirmininku Gianfranco Fini jis dar turi absoliučią daugumą. Ta pati procedūra ketvirtadienį numatyta Senate.

PARYŽIUS

Dėl grasinimų susprogdinti bombą antradienį antrą kartą per dvi savaites iš Eifelio bokšto Paryžiuje buvo evakuoti žmonės. Po dviejų valandų pavojus buvo atšauktas, o Eifelio bokštas vėl atidarytas lankytojams. Praėjusiomis savaitėmis Prancūzijos saugumo tarnybos įspėjo dėl konkretaus teroro pavojaus Prancūzijoje.

TOLIMIEJI RYTAI

TOKIJAS

Japonijos vyriausybė paragino Rusijos prezidentą Dmitrij Medvedev atsisakyti ketinimo aplankyti ginčijamas Kurilų salas. Rusijos prezidentas pranešė, kad ketina artimiausioje ateityje aplankyti Kurilų salas, Japonijoje vadinamas Šiaurinėmis teritorijomis. Ginčas dėl keturių pietinių Kurilų salų trukdo pasirašyti Rusijos ir Japonijos taikos sutartį, kuri for-

maliai buvo sudaryta pasibaigus Antaram pasauliniam karui. Japonija mano, kad SSRS neteisėtai okupavo Iturupo, Kunašyro, Habomajaus ir Šikotano salas ir reikalauja jas grąžinti. Maskva mano, kad visos šios keturios Kurilų salas istoriškai priklauso Rusijai.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos kosmoso kariuomenės dalinio vadas, generolas leitenantas Oleg Ostapenka pranešė, kad šalies specialistai kuria perspektyvius priešraketinius ginklus. Jis pareiškė, kad Rusijoje planuojama įsteigti naujas radijo lokacines stotis kryptimis, iš kurių gali grėsti potencialus pavojus. Be to, Rusija ketina modernizuoti savo karinius palydovus.

JAV

AUSTIN

Tamsiu kostiumu apsirengęs ir slidinėjimo kaukę užsimaukšlinęs studentas antradienį ėmė šaudyti University of Texas, o paskui nubėgo į biblioteką ir nusišovė. Per incidentą niekas iš studentų ir dėstytojų nenukentėjo. Įvykio kaltininkas yra 19 metų Colton Tooley, nepriekaištingai mokėsis antro kurso matematikos studentas. Policija atsisakė komentuoti galimus jo išpuolio motyvus.

WASHINGTON, DC

Beveik 6 iš 10 apklaustųjų amerikiečių neigiamai vertina karą Afganistane, skelbia CNN. 44 proc. apklaustųjų mano, kad JAV Afganistane sekasi siekti užsibrėžtų tikslų. Ko vo mėnesį taip manė 55 proc. respondentų. Priešišškai karo atžvilgiu daugiausiai nusiteikę demokratų rėmėjai. Ekspertai pastebi aiškią tendenciją – amerikiečių parama karui Afganistane stabiliai mažėja.

Dėl vaisto, naudojamo mirtinoms injekcijoms, trūkumo, JAV teko sustabdyti daugumos mirties bausmių vykdymą. Mirties bausmę naudojant mirtinas injekcijas vykdo 35 valstijos. Kai kurios iš jų neturi pakankamai natrio tiopentalio – anestetiko, kurio suleidus nuteistieji prieš mirtį praranda sąmonę. Iš viso iki sausio devyniose valstijose numatyta įvykdyti 17 mirties bausmių, kurioms reikia šio vaisto.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

PASaulio sporto naujienos

Parengė **Paul Triukas**

BBL Prezidentų taurę laimėjo Tartu „Rock“

Praėjusios savaitės pabaigoje pirmą kartą Baltijos krepšinio lygos (BBL) Prezidentų taurę laimėjo ne Lietuvos komanda.

Šių metų BBL Prezidentų taurės baigiamosiose rungtynėse, Tartu mieste (Estija) susitiko šeimininkai Tartu „Rock“ ir Lietuvos čempionai – Vilniaus „Lietuvos rytas“. Netikėtą pergalę rezultatu 61:57 (15:17, 17:14, 9:11, 20:15) šventė „Rock“ krepšininkai.

Trečią kartą vykstantį turnyrą pirmą kartą laimėjo ne Lietuva. 2008-aisiais „Lietuvos rytas“ įveikė Rygos „Barons“, o 2009-aisiais „Žalgiris“ – „Lietuvos rytą“.

Šiuose rungtynėse „Lietuvos rytui“ 14 taškų pelnė Jerry Johnson, 10

Martynas Gecevičius

– Kenan Bajramović, 7 – Milko Bjelica, po 6 – Jonas Valančiūnas ir Martynas Gecevičius. Estijos klubui 14 taškų pelnė Janar Talts, 12 – Vallo Allingu, 11 – Callistus Eziukwu.

D. Stagniūnas su nauja partnere – vienuolikt

Pirmosiose oficialiose dailiojo čiuožimo varžybose 2010 metais „Nebelhorn Trophy“ praeitą savaitę dalyvavo Deividas Stagniūnas ir jo nauja partnerė, amerikietė Isabella Tobias.

Deividas Stagniūnas ir Isabella Tobias.

Lietuvai atstovaujanti D. Stagniūno ir I. Tobias pora šokių ant ledo varžybose surinkusi 108,12 taškų, užėmė gerą vienuoliktą vietą. Pirmą vietą užėmė prancūzai Nathalie Pechalat ir Fabian Bourzat (147,18 tšk.). Antri liko italai Anna Cappellini ir Luca Lanotte (143,28 tšk.), treči – rusai Ekaterina Riazanova ir Ilia Tkachenko (141,92 tšk.). Iš viso dalyvavo šešiolika porų.

Vyrų varžybose tarp 23 dalyvių 21-ą vietą užėmė daugkartinis Lie-

tuvos čempionas S. Ambrulevičius. Jis surinko 112,16 tšk. Aukso medalį laimėjo japonas Tatsuki Machida (221,22 tšk.), antrą vietą rusas Konstantin Menshov (208,80 tšk.), o trečią – vokietis Peter Liebers (196,97 tšk.).

Moterų varžybose aukso medalį iškovojo suomė Kiira Korpi (162,88 tšk.), sidabro medalį laimėjo švedė Viktoria Helgesson (142,95 tšk.), bronzos – amerikietė Melissa Bulanhagui (133,72 tšk.).

Porų varžybose aukso medalius laimėjo duetas iš Rusijos – Vera Bazarova ir Yuri Larionov (165,30 tšk.). Sidabro medaliais pasipuošė italai Stefania Berton ir Ondrej Hotarek (155,21 tšk.), bronzos – kanadiečiai Meagan Duhamel ir Eric Radford (147,44 tšk.).

Šios varžybos buvo tradicinės, skelbiančios naujojo sezono dailiajame čiuožime pradžią. Jos daug žinias-klaidos dėmesio nesulaukia ir daug žvaigždžių į jas nevažiuoja, tačiau tai gera proga pasirodyti.

Tarptautinės dailiojo čiuožimo federacijos (ISU) didžiojo apdovanojimo varžybos prasidės spalio 22–24 dienomis Japonijoje. Ten vyks pirmasis etapas „2010 NHK Trophy“.

Singapūro didįjį laimėjimą nuskynė F. Alonso

Praėjusios savaitės pabaigoje Singapūre įvyko 16-osios šių metų „Formulės 1“ lenktynės, kuriose pergalę šventė ispanas Fernando Alonso.

Singapūro didžiojo laimėjimo lenktynės vyksta trečią kartą, o ant-rąją pergalę per trejus metus iškovojo „Ferrari“ komandos lenktynininkas F. Alonso. Ispanui pastarosios dvi lenktynės buvo itin sėkmingos. Ir Italijoje, ir Singapūre jis iškovojo „pole“ vietą, pravažiavo greičiausią ratą bei iškovojo pergalę.

Praėjusios savaitės pabaigoje vy-

Fernando Alonso.

kusiose lenktynėse F. Alonso iškovojo ne tokią įtikinamą pergalę kaip Italijoje. Singapūro kelyje jis 0,293 sekundės dalimis aplenkė antroje vietoje likusį vokiečių Sebastian Vettel. Trečiąją vietą užėmė S. Vettel komandos draugas Mark Webber, kuris atsiliko net 29,141 sek. Ketvirtas liniją kirtio britas Jenson Button, penktas – vokietis Nico Rosberg, šeštas – brazilas Rubens Barrichello, septintas – lenkas Robert Kubica, aštuntas – brazilas Felipe Massa, devintas – vokietis Adrian Sutil, dešimtas – dar vienas vokietis Nico Hulkenberg. Tad likus keturioms lenktynėms iki šio sezono pabaigos, pirmąją vietą bendroje lenktynininkų įskaitoje užima M. Webber (202 taškai), į antrąją vietą pakilo dukart „Formulės 1“ nugalėtojas F. Alonso (191 tšk.), o į trečiąją vietą nukrito 2007-ųjų „Formulės 1“ nugalėtojas L. Hamilton (182 tšk.). Ketvirtąją vietą šiuo metu užima S. Vettel (181 tšk.), penktąją čempiono vardą ginantis J. Button (177 tšk.). Kitos lenktynės vyks Japonijoje spalio 9–10 dienomis.

Lozanoje pritariama lietuviškam projektui

VYTAUTAS ŽEIMANTAS

Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Šveicarijoje, Lozanos mieste, Tarptautinio olimpinio komiteto Tarptautinio bendradarbiavimo ir plėtros departamento direktoriui T. A. G. Sithole buvo pristatytas žinomo lietuvių skulptoriaus Vytauto Karčiausko ir filosofo, olimpinio žaidynių bronzos medalininko Arvydo Juozaitis projektas „Olimpinis medis“. Tikiu, kad šis lietuvių projektas sudomins ir „Draugo“ skaitytojus.

Lietuvos delegacija, vadovaujama Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) generalinio sekretoriaus Vytauto Zubernio, išvyko į Lozaną po sėkmingo sumanymo pristatymo Vilniuje, LTOK būstinėje, kur LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas trumpai pristatė šį kūrybinį sumanymą, jo autorių ir talkininkus.

lius – širdytes. Medžių lapų spalvas galėtų parinkti to miesto, kuriame jis stovės, vaikai.”

„Daug yra įvairių pasaulyje žinomų simbolių. Pavyzdžiui, ‘McDonalds’ ženklą žino ir pažįsta visi – dideli ir maži. O medis, kaip simbolis, dar neturi savo vietos. Štai tą, dar laisvą vietą ir galėtų užimti mūsų medis. Jis galėtų tapti ir olimpinio parko simboliu”, – sakė A. Juozaitis.

Lietuvių sugalvotas ir sukurtas „Olimpinis medis“ – tikrai įdomus ir labai originalus sumanymas, vaizdingai įprasminantis olimpinį sąjūdį, sportą, kultūrą ir gamtos saugą. Tai daugiaplanė skulptūra. Ji ne tik domintų iš tolo. Joje padarytas žmogaus formos praėjimas, į ją galima įeiti. O jos vidus ir išorė gali būti įvairiai panaudojama. Kiekvienas miestas, sumanęs pastatyti tokį „Olimpinį medį“, jame galėtų atspindėti ne tik ben-

Skulptorius Vytautas Karčiauskas su „Olimpinio medžio“ maketu.

„Vytautas Karčiauskas – nuostabus menininkas, Arvydas Juozaitis – iškilius filosofas. Šis duetas sumanė genialų ‘Olimpinį medį’. Lietuvos tautinis olimpinis komitetas pritaria šiai minčiai. Ją palaiko Europos olimpi-nių komitetų prezidentas Patrick Hickey. LTOK administracijos darbuotojai pakvietė lietuvius atvykti į Lozaną ir parodyti būsimos skulptūros maketą. Kaip žinia, į Lozaną be svarbios priežasties nieko nekviečia”, – sakė A. Poviliūnas.

„Sportas – gyvenimo dalis, įkvepianti kūrybai. Manau, kad olimpi-nių žaidynių sostinėms trūksta jungiamosios grandies. Ja galėtų tapti ‘Olimpinis medis’. Sumanymas paprastas ir vaikiškai nuoširdus. Į medį galės įeiti kiekvienas panorėjęs, galės ten pabūti, pamąstyti, – sakė skulptorius V. Karčiauskas. – Medis teiks daug informacijos apie viską, kas vyko konkrečiose žaidynėse. Prie medžio galėtų būti olimpi-nių žaidynių didvyrių pėdos. Ant kamieno žmonės galės kabinti meilės simbo-

dras olimpinės idėjas, bet ir savo vietinius olimpinis pasiekimus ir vizi-jas. Medžio lapijoje atsispindėtų gyvenimas, gamta ir sportas. Visi medžiai būtų kažkiek skirtingi, tačiau visus juos jungtų bendra forma ir bendra olimpinė mintis. Autorių nuomone, simboliniai olimpiniai medžiai galėtų stovėti visose buvusiose ir būsimose olimpi-nių žaidynių sostinėse, jų olimpinuose parkuose.

Autoriai mano, kad „Olimpinis medis“ turėtų būtų dvylikos metrų aukščio. Kodėl dvylikos? „Todėl, kad kažkada Olimpijoje stovėjusi, o pas-kui sunaikinta Dzeuso skulptūra buvo 12 metrų aukščio”, – atsakė A. Juozaitis.

Įdomus lietuvių kūrybinis sumanymas susilaukia vis daugiau pri-tarėjų. TOK departamento direktorius pažadėjo su šiuo projektu supa-žindinti savo organizacijos vadovus bei olimpinio sąjūdžio visuomenę. Reikia tikėtis, kad „olimpiniam medžiams“ bus pritarta.

Roma Murphy, gyvenanti **Brownsburg, IN**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo laikraščiu 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Vytautas J. Graužinis, gyvenantis **Elgin, IL**, pratęsė kasmetinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Labai ačiū.

Mary B. Bernot, gyvenanti **Union, NJ**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Esame Jums dėkingi.

„Ambersail” dienoraštis

Nr. 12

Per pietus atsibudau nuo žuvies turgaus garsų. Vaizdai tikrai neeiliniai. Naktį sugautą žuvį čia, vietoje, darinėja ir paskui viską nupilinėja vandeniu tiesiai į vandenyną... Tikrai vaizdai kvapą gniaužė...

Labai norėjau pamatyti miestą. Tad greitai atlikę kapitono užduotis sulaukėme leidimo apsižvalgyti porą valandų Prajoje. Miestas netradicinis, su namais uolų viduryje, su ryškių mėlynų ir raudonų spalvų fasadais bei akmenimis grįstomis gatvėmis ir šaligatviais. Senamiestyje buvo galima atpažinti senovinės Ispanijos, Portugalijos architektūros bruožų.

Einant gatve visi žiūrėjo į mus. Kas siūlė pakeisti pinigus, kas pirkti prekes. Įdomūs dalykai turguje – visi pardavinėja, bet perkančių nematyti. Su kolega Linu Karaliumi vienam prekeiviui padarėme 20 eurų pelną, ko gero, tai jo savaitės uždirbis. Žinoma, jis už prekes norėjo daugiau, bet mes derėtis mokame.

Pusiaujo kirtimo šventė ir gimtadienio dovanos

Pasipildę atsargas išplaukėme į trijų savaičių maratoną. Visi vieninagai sušaukėme: „Vienas vardas – Lietuva!“. Šis šūkis visus labai suvienija!:) Pakėlėme bures ir pajudėjome. Jau tada žinojau, kad patys rimčiausi išbandymai tik prasideda. Taip ir nutiko, kai už poros naktų naktį užklupo staigus vėjo gūsis su lietumi. Visi šokome prie savo vietų laive. Kaip tik tuo metu nešėme genakerį, vėjas jį pradėjo pleventi kaip nosinaitę. Kapitonui meistriškai pavyko suvaldyti laivą taip, kad nepraras-tumėme burės, visos komandos grei-tas reagavimas į pasikeitusią padėtį leido laiku nuleisti kojinę ir užgesinti genakerį. Aš tuo metu stovėjau šla-pias nuo galvos iki kojų ir rankose laikiau brasą. Viskas baigėsi greitai, kaip ir prasidėjo. Visi sušoko į denį ir pradėjo dalintis išpūdžiais. Tokio dide-lio įvykio nebuvau patyręs gyvenime!

Sėkmingai išgyvenę naktį toliau plaukėme ir laukėme pusiaujo. Aplinkui niekas nesikeitė, o rutina pradėjo daryti savo. Kai kas pasidarė irzles-nis. Pradėjo lįsti charakterių bruožai. Sukilusių nepasitenkinimą kitais įgu-los nariais ar jų veiksmais einu nu-

raminti į laivo forą arba achterį. Rei-kia pabūti bent 10 minučių vienam, nusiraminti.

Pusiaują sutikome tikrai pagal tradicijas. Turėjome ir Neptūną, ir jo padėjėją. Įguloje buvo velnių, undinių ir kapitono klapčiukas su padėjėju. Gavę leidimą iš Neptūno kirsti pu-siaują, gavome krikštą – ant galvos po kibirą Atlanto vandens ir tradi-ciškai jo gurkštelėjome. Skonis toks, tarsi kas būtų subėręs kilogramą druskos į stiklinę vandens.

Kitą dieną turėjo būti mano gim-tadienis, bet mes nusprendėme viską sujungti į vieną bendrą šventę ir po krikštynų paminėjome mano gimta-dienį. Labai patiko įgulos dovana man. Tai dviejų vandenynų – Šiaurės ir Pietų Atlanto kokteilis ir simbolinė laivo burės latė su išraižytomis pu-siaujo kirtimo koordinatėmis. Labai nudžiugino!

Pilnomis vėjo burėmis į Cape Town

Kirtus pusiaują, prasidėjo vėjas. Kartu ir burių keitimas. Labai gera mankšta iš ryto tik atsikėlus pakelti vieną burę, ją nuleisti, tada pakelti kitą. Ir visa tai daryti skalaujant ban-goms. Fiziškai tai labai sekina, bet po minutės atgauni kvapą ir judi toliau.

Šiaip laive dėl savo sudėjimo aš pirmiausiai siunčiamas į laivo pirmąjį baką. Ten tamsu ir drėgna, patekti galima pro mažas dureles, o laikome ten maisto ir vandens atsargas. Ant denio esu atsakingas už brastos plau-kiant bakstagu, o keičiant bures einu į priekį lankstyti bei prie stiebo pake-linėti. Visada stengiuosi kuo daugiau prisidėti prie įgulos veiksmų, nes tai suteikia galimybę prasimankštinti.

2008-11-12 Ant denio – gurmaniškas kuskusas, už borto – pirmasis banginis

14 tonų jachta „Ambersail” to-liau lekia Pietų Atlanto platybėmis. Antroji „Tūkstantmečio odisėjos” įgula plaukia genama vidutinio stip-rumo vėjo ir pakėlusį mažesnįjį stak-selį. Per valandą „Ambersail” vidu-tiniškai nuplaukia 10–11 jūrmylių.

Bus daugiau.

Kirtome pusiaują.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

KREPŠINIS

Pasaulio moterų krepšinio čempionate Lietuvos komanda nedalyvauja

Kanados lietuvaitė Courtnay Pilypaitis, atstovaujanti Kanados moterų krepšinio rinkinei Pasaulio moterų krepšinio pirmenybėse (k.) ir Amerikos lietuvaitė Amanda Kemežys, kuri, kaip ir pirmoji, žais Kauno krepšinio komandoje.

Atkelta iš 2 psl.

Iš šių dviejų grupių toliau kovas tęs po 4 pirmąsias komandas, kurios bandys paveržti pasaulio čempionių titulą iš dabartinių jo savininkių australių. Čempionato baigiamosios rungtynės vyks spalio 3 d. Karlovy Vary mieste.

Iki šiol išpūdingai žaidžia JAV rinktinė, kuri Senegalą įveikė net 108:52 rezultatu, prancūzes privertė nusileisti 81:60, o Graikijos atstovės – 73:99. Australės, rusės ir ispanės pirmajame rate nepatyrė nė vieno pralaimėjimo. Nors rusės prieš čekes sunkiai kovojo, tačiau jas išgelbėjo Rusijos piliete tapusios amerikietės Becky Hammon geras žaidimas (ji pelnė 13 taškų). B. Hammon JAV WNBA profesionalių varžybose atstovauja „San Antonio Silver Stars” komandai.

Yra ir pavienių lietuvių

Įdomu tai, kad pasaulio moterų čempionate Kanados rinktinėje žaidžia lietuvių kilmės gynėja Courtnay Pilypaitis. Kai baigsis pirmenybės, ši

mergina važiuos į Kauną, kur vilkės „Viči-Aisčių” komandos uniformą. Beje, C. Pilypaitis su Kanados rinktine pateko į tolimesnį ratą, įveikusi Kiniją 65:61. Lietuvaitė šiose varžybose žaidė tik 3 minutes.

Prieš trejus metus C. Pilypaitis pasaulio čempionate žaidė net dviejose Kanados jaunimo rinktinėse: 19-mečių pirmenybėse (liko 9-os) ir dve-jais metais vyresnių (užėmė 5 vietą).

Šiose pasaulio moterų pirmenybėse teisėjauja ir vienas Lietuvos teisėjas – Tomas Jasevičius.

Kaune žais ir JAV lietuvė

Jau minėtoje Kauno komandoje kitą sezoną žais ir 23 metų 193 cm ūgio vidurio puolėja iš Amerikos Amanda Kemežys. Ji praėjusį sezoną pirmenybėse (NCAA lygoje) rungtyniavo University of Vermont komandoje, jos įmestų taškų vidurkis 15, 8 atkovoti kamuoliai. Amanda Lietuvoje žada ieškoti giminių ir ji stengsis gauti Lietuvos pilietybę ir apsigyventi.

Mary B. Bernot, gyvenanti **Union, NJ**, užsiprenumeravo „Draugą” metams ir kartu paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Esame Jums dėkingi.

Audrone M. ir Medardas S. Karaliai, gyvenantys **Western Springs, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui” ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Rudeninis susitikimas Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijoje

Tėviškės parapijos kunigas Liudas Miliauskas.

Tėviškės parapijos tarybos pirmininkė Irena Kleinaitienė daug pasidarbavo ruošiant šventę.

Helene Schleiter ir Marta Preiksaitienė džiaugėsi gražia švente ir gražiu oru.

Žmogus visada ko nors ieško: tarp žvaigždžių žvaigždės, tarp žmonių žmogaus. Taip mes ieškome savęs.

Rugsėjo 12 d. lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijos parapijiečiai į pamaldas susirinko ypač gausiai. Pamaldos vyko lietuvių ir anglų kalbomis. Tuo metu patys jauniausi žinias gilino sekmadieninėje mokyklėlėje.

Parapijiečiai, jų artimieji ir draugai susirinko ne tik į visų lauktas pamaldas. Pasibaigus joms didelis būrys liko pabūti kartu rudeniniame parapijos susitikimo piknike, kuri organizavo parapijos taryba.

Diena pasitaikė ypač graži, todėl praverė ir palapinės nuo kaitrios saulutės, ir didžiųjų medžių pavėsis buvo malonus. Ne vienas džiaugėsi galėdamas turiningai praleisti sekmadienį su šeima, vaikais ir draugais. Susirinkusieji mėgavosi ir mūsų smagių pobuvių dalimi – puikiu Broniaus Mūro grojimu. Tad sukosi poros šokio sūkuryje.

Šviežiui ir skaniu maistu pasirūpinę Astrida Pauperienė, Ida Jonušaitienė, Ilzė Pieteraitienė ir Martynas Leksas neslėpė pasitenkinimo, kad žmonės muzikos ir gamtos fone galėjo neskubėdami pasisotinti, pasidalinti gera nuotaika. Rudy Valdukaitis, Martinas Buntinas, Otto Schrioderis šiltą dieną ištroškusiems siūlė gaivinančių gėrimų.

Vaikams maistas nelabai rūpėjo. Ervynas Naujokas žinojo, ko jiems tikrai reikia, ir pastatė taip vaikų mėgstamą „pilį“, kurioje mažieji galėjo smagiai šokinėti. O iki valiai pri-

sišokinėję kartu su Ingrida Niemaier, kvietusia vaikus į būrį, žaidė mėgstamus žaidimus. Norintys savo veidukus papuošę įvairiaspalviais dažais.

Dvi merginos: Jena Chesswas, Igno ir Marion Česnauskų anūkė, ir Hannah Galinaitis, Annos Galinaitis anūkė, pasiskelbė, kad nori surinkti aukų sekmadieninei mokyklėlei. Jos maloniai ir paslaugiai visiems, kam nuo ilgo sėdėjimo prie vaišių stalo sustingo pečiai, nelaukdamos kol svečiai eis šokti, „pamankštino“ juos už simbolinę auką. Surinktas aukas padovanoto sekmadieninės mokyklėlės reikmėms. Tai gražus jaunų merginų poelgis.

Sekmadieninis susitikimas pateisino savo vardą. Daug kas džiaugėsi susipažinę su naujais žmonėmis ar vėl pasimatę po ilgesnės pertraukos. Buvo miela matyti svečią iš Philadelphia, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininką Vytautą Maciūną, dienraščio „Draugas“ redaktore Laimą Apanavičienę, Tautos fondo tarybos narį Joną Vainių.

Skirstėmės namo pailsėję, pasidžiaugę, kad ir gamta, ir mes, ir mūsų jausmai dar gyvena gražų, turiningą gyvenimą. Dėkojame visiems apsilankiusiems svečiams ir visiems, kas taip puikiai suruošė šią šventę. O kad viskas taip gražiai vyko, tai ir parapijos tarybos pirmininkės Irenos Kleinaitienės nuopelnas. Ačiū jai ir visiems, padėjusiems parsinešti namo gerą nuotaiką. Iki kitų susitikimų!

Lena Maksimavičienė

Rudeniniame susitikime pasirūpinta buvo ir vaikais.

Šventėje dalyvavo Tautos fondo tarybos narys Jonas Vainius.

Susirinkusieji į rudeninį susirinkimą dėkojo visiems, paruošusiems skanų maistą.

Sukosi šokėjų poros.

Lenos Maksimavičienės nuotraukos

Edita Pučinskaitė.

EPA-ELTA nuotr.

100 pergalių pasiekusi dviratininkė E. Pučinskaitė baigia savo karjerą

Viena tituluočiausių Lietuvos sportininkių Edita Pučinskaitė baigia dviratininkės karjerą. Edita paskutinį kartą prie pradžios linijos stos šį šeštadienį, spalio 2 d., Australijoje, kur vyksta 77-asis pasaulio dviračių sporto plento čempionatas.

„Šis sprendimas brendo pamažu. Metų pradžioje nutariau, kad 2010-ieji taps paskutiniais metais didžiajame sporte. Paprasčiausiai nusprendžiau pakeisti gyvenimą, nes jaučiu, kad dviračių sporte jau pakankamai padariau“, – naujienų agentūros ELTA korespondentui Tomui Gaubiui teigė E. Pučinskaitė.

Anot dviratininkės, kuriai lapkričio 27 dieną sukaks 35-eri, sportiniame gyvenime anksčiau ar vėliau neišvengiamai ateina laikas, kai esi priverstas užversti seną ir atversti naują puslapį. „Dažniausiai sportininkai įsikimba į daug metų trukusį sportinį gyvenimą ir tik sveikatos sutrikimai, traumos ar natūralus saulėlydis priverčia juos pasitraukti. Man to nesisinorėjo“, – sakė E. Pučinskaitė. 1999 metų pasaulio čempionė pažymėjo, kad ji nepasidavė draugų iš sporto pasaulio įkalbinėjimams tęsti dviratininkės karjerą.

E. Pučinskaitė, kurios pirmasis treneris – Zigmas Šniūrevičius, per savo karjerą iškovojo apie 100 pergalių. Iš Naujosios Akmenės kilusi dviratininkė 1995 metų pasaulio čempionate pelnė bronzos medalį, 1998 metais laimėjo „Tour de France“

lenktynes, 1999 metais pasaulio čempionate iškovojo auksą ir bronzą bei buvo išrinkta geriausia Lietuvos sportininke, 2001 metais pasaulio pirmenybėse pelnė sidabro medalį, o 2006 ir 2007 metais pergalę šventė „Giro d’Italia“ lenktynėse. Edita 2007 metais pasaulio lentelėje buvo pakilusi į ketvirtąją vietą. Dviratininkė dalyvavo Sydney, Atėnų ir Bejing olimpinėse žaidynėse.

„Sporto dėka sutikau savo vyrą, pažinau daug įvairių ir įdomių žmonių, praplėčiau savo akiratį, pažinau pasaulį. Sportas, pergalės, euforija, pralaimėjimai ir nusivylimai išmokė pažinti save ir mane supančius žmones, – teigė Italijoje gyvenanti E. Pučinskaitė. – Savo karjerą vertinu aukščiausiais taškais, nes laimėjau daugiau nei svajoju pirmą kartą užsėdusi and dviračio. O aš mėgstu svajoti...“.

Šeštadienį kartu su E. Pučinskaitė pasaulio čempionato moterų grupinėse lenktynėse (127,2 km) Lietuvai atstovaus Rasa Leleivytė, Inga Čilvinaitė, Modesta Vžesniauskaitė, Edita Janeliūnaitė ir Katažina Sosna. „Mūsų komandos galimybės nėra didelės, bet bandysim kažką padaryti“, – teigė E. Pučinskaitė. Patyrusi dviratininkė pridūrė, kad kelias yra pakankamai sudėtingas ir jai nėra parankus – reikėtų ilgesnių ir ne tokių stačių kalniukų.

ELTA

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje lietuviškos
radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos
2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

A † A GENOVAITEI MODESTIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnus ALGĮ ir EDUARDA
su šeima bei kitus artimuosius.

Liūdi Violeta ir mama Stefa Burokienė

Mylimam tėveliui

A † A dr. PRANUI MAŽEIKAI

Amžinybėn iškeliavus, liūdesio prislėgtą mūsų mielą
sesę MARYTĘ UTZ ir jos šeimą, seseriškai užjaučiame
ir kartu liūdime.

„Verpsčių“ būrelis

Margumynai

Indijoje lekiantis traukinys pervažiavo 7 dramblius

Indijoje visu greičiu važiuojantis traukinys pervažiavo septynis dramblius, gelbėjusius du bėgiuose įstrigusius jauniklius, praneša Telegraph.co.uk. Rugsėjo 22 d. naktį dramblių kaimenė ėjo per geležinkelį miškingoje vietovėje Vakarų Bengalijos valstijoje. Penki drambliai žuvo iš karto, du nugaišo kitos dienos ryte.

Suaugusieji apstojo ratu jaunikius, bet šie nugaišo iš karto.

Naktį buvo sustabdytas traukinių eismas, dramblių kaimenė stovėjo iki ryto ir stebėjo nugaišusius ir sužeistuosius.

Per metus toje teritorijoje žuvo 20 dramblių. Geležinkelis nutiestas per žvėrių taką. Traukinys važiavo 43 mylių per valandą (beveik 70 kilometrų) greičiu, nors leistinas greitis yra 24 mylios per valandą (beveik 39 kilometrai).

Delfi.lt

JAV laiškanesys nepristatytus siuntinius laikė savo garaže

Laiškanesys iš Philadelphia, į savo garažą krovęs siuntinius, kurių nespėdavo išnešioti, turės sumokėti baudą, dirbti viešuosius darbus ir bus prižiūrimas kuratoriaus. Per keliolika metų tokių siuntinių susikaupė daugiau kaip 12,000.

42 metų amžiaus pašto darbuotojas prisipažino esąs kaltas. Nepristatytas siuntas jis kaupė nuo 1997 me-

tų iki šių metų balandžio, kai jo žmona susidomėjo krūva garaže ir pranešė apie tai pašto administracijai. Garažui ištuštinti prireikė trijų pašto sunkvežimių. Vėliau visi siuntiniai buvo įteikti adresatams. Laiškanesys sumokės 500 dolerių baudą, padirbės visuomenės labui ir trejus metus bus stebimas.

ELTA

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**„Draugo“ metinis pokylis vyks** š. m. spalio 30 d. Willowbrook Ballroom salėje, 8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480. Kokteiliai – 4 val. p. p.; vakarienė – 5 val. p. p. Auka – 60 dol. Maloniai kviečiame savo atvykimu paremti „Draugą“. Pokylyje žada dalyvauti garbingi svečiai iš Washington, DC. Bus gardi vakarienė, muzikinė programa, šokiai. Bilietus užsisakyti galima „Draugo“ administracijoje tel. 773-585-9500.

◆**I „Draugo“ pokylį pirmieji bilietus** įsigijo Aldona Vaitienė, Vaclovas Momkus ir Pranas Povilaitis. Dienraščio administracija kviečia užsisakyti bilietus iš anksto, kad užsitikrinti geresnes vietas. Bilietų kaina – 60 dol. asmeniui. Pokylis įvyks spalio 30 d. Willowbrook pokylių salėje. Maloniai kviečiame (ypač organizacijas) surinkti žmones 10 žmonių stalui. Bilietus užsisakyti tel. 773-585-9500.

◆**Jaunimo centro moterų klubo** geriausios šeimininkės kviečia spalio 3 d., sekmadienį, tuoj po 10:30 val. r. šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje į Jaunimo centro kavinę. Klubo narės vaišins šviežiais mieliniais blynais su namine obuolių koše. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

◆**Spalio 7 d., ketvirtadienį, 1 val.** p. p. Šakių klubas visus maloniai kviečia į susitikimą „Seklyčioje“.

◆**Pirmasis 2010–2011 veiklos metų** Čikagos ateitininkų sendraugių susirinkimas-vakaronė vyks Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Dr., Lemont, IL, spalio 8 d., penktadienį, 7 val. v. Išgirsite išpūdžius iš XVI Ateitininkų kongreso ir priėskongresinės stovyklos, vykusios Lietuvoje. Po susirinkimo – pabendraavimas ir vaišės.

◆**Lietuvių filatelistų draugija** „Lietuva“ ir lenkų filatelistų draugija „Polonus“ spalio 15–17 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) ruošia jungtinį Žalgirio mūšio 600 metinių paminėjimą. Jo metu vyks paskaitų ciklas, filmų peržiūra, pašto ženklų paroda. Rugsėjo 28 d. JAV

išleistas tą įvykį įamžinantis proginis 44 cnt nominalo pašto ženklas, skirtas Žalgirio mūšio 600 m. jubilėjui. Proginiai pašto ženklai bus platinami renginio metu Balzeko lietuvių kultūros muziejuje ir lietuvių filatelistų „Lietuva“ draugijoje. Ženklus užsisakyti galima ir tel. 773-585-8649 ir tel. 847-244-4943.

◆**Čikagos lietuvių tautodailės** institutas ruošia juostų audimo pamokas, kurios įvyks spalio 16, 23, ir 30 dienomis, nuo 9:30 val. r. iki 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Instituto galerijoje, Pasaulio lietuvių centre. Kviečiame iki spalio 8 d. registruotis tel. 708-598-7438 (Aldona) arba tel. 630-858-3629 (Rugilė).

◆**Maloniai kviečiame į iškilmingą** Lietuvių Fondo rudens pokylį „Menas ir muzika“, kuris įvyks šeštadienį, lapkričio 6 d. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 th Street Lemont, IL. Programoje: 5:30 val. p. p. – kokteiliai (Fondo salėje); 6:30 val. v. – Lietuvių Operos ir kapelos „Biru Bar“ (Indianapolis) koncertas (Fondo salėje); 7:30 val. v. – vakarienė, LF stipendijų įteikimas, meno parodos uždarymas ir šokiai (PLC pokylių salėje). Vietas iki lapkričio 1 d galite užsisakyti LF raštinėje tel. 630-257-1616 arba el. paštu admin@lithfund.org.

◆**Lituanistikos tyrimo ir studijų** centre lankėsi Dainė Quinn, kuri ieškojo medžiagos Ateitininkų rengiamai parodai. Pasaulio lietuvių archyve yra gausus ateitininkų fondas, kur viešnia rado naudingos medžiagos būsimai parodai: ateitininkų dokumentų, programų, laikraščių.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Spalio 8–10 dienomis vėl rinksimės** puikaus rudens glėbyje paremti Neringos stovyklą kasmetinėmis eitynėmis. Kviečiame visus į smagų susibūrimą. Daugiau informacijos stovyklos tinklalapyje www.neringa.org. Šių metų eitynių organizatorė yra Vida Strazdienė.

Gerbiameji, ieškau nusipirkti J. Rimšos, V. Vizgirdos, K. Šimonio, P. Puzino, J. Šileikos, A. Galdiko, P. Domšaičio, K. Jonyno, V. Petravičiaus, V. Igno, K. Žoromskio, M. Dobužinskio, K. Skleriaus, V. Kasiulio, A. Žmuidzinavičiaus, A. Varno, V. Rato, J. Čeponio, J. Švažo, A. Gudaičio, P. Kalpoko, J. Vienožinskio, A. Dargio, Samuolio, J. Mackevičiaus, A. Valeškos, P. Kiaulėno, G. Staniulio ir daugelio kitų lietuvių dailininkų sukurtų tapybos ir grafikos darbų: P. Rimšos, V. Kašubos sulptūrų bei lietuviškų medalių. Taip pat norėčiau širdingai padėkoti visiems, kurie atsiliepė į mano prašymą arba ketina tai padaryti ateityje. Tel. 617-459-9952 (USA), el. p. modeboston@yahoo.com Adresas: Modestas Rimkus P. O. Box E34, S. Boston, MA 02127, USA

Priėmimas konsuliniais klausimais

Spalio 7–8 dienomis Lietuvos Respublikos generalinio konsulato New York darbuotojai St. Petersburg, FL, priims iš anksto užsiregistravusius piliečius visais konsuliniais klausimais (pasų, pilietybės, notarinių veiksmų, konsulinių pažymų ir t. t.). Užsiregistruoti prašome el. paštu: ltconsnulf@bay-printonline.com arba tel. 727-895-4811 (palikti žinutę).

Prieš pateikiant dokumentus prašome labai atidžiai perskaityti informaciją mūsų tinklalapyje (www.ltconsny.org/Konsuline.htm), anketas užpildyti dar prieš atvykstant į priėmimą (išskyrus prašymą pasui), taip pat turėti visų pateikiamų dokumentų kopijas bei konsulinį mokestį grynaisiais pinigais be gražos. Dėl įgaliojimų surašymo ar iškilus asmeniniams klausimams dėl dokumentų teikimo tvarkos, prašome rašyti el. paštu: info@ltconsny.org arba skambinti (212) 354 7840, trumpasis numeris-0.

Mindaugas Šatas, JAV LB Orlando apylinkės pirmininkas

Rugsėjo 26 d. vyko buvusios LR generalinės garbės konsulės Juzės Daužvardienės prisiminimas. Šventę suruošė jos vardo vyr. skaučių būrelis.

Nuotraukoje: Po šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, šventės rengėja Dalė Gotceitienė (kairėje) įteikia knygą „Lietuvių skaučių seserija“ LR generalinei konsulei Čikagoje Skaistei Aniulienei. Lietuvių skautų sąjungos tarybos pirmininkas Gintas Taoras (antras iš kairės) ir buvęs LR generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza.

Alės Namikienės nuotr.

Mūsiškiai pavasarėjančioje Australijoje

„Mūsų pastogė“, tai Australijos lietuvių bendruomenės Spaudos sąjungos leidžiamas savaitraštis, redaguojamas Dalios Donielos. Redakcinė kolegija: Danius Kairaitis, Anskis Reisgys, Vytenis Šliogeris. Redaktorei Daliai Donielai atostogaujant, pastaruoju metu laikraštį redagavo Dovilė Zduobienė-Užubalytė, anksčiau gyvenusi Čikagoje, JAV.

Australijos žemyne artėja pavasaris. O mūsų gyvenamajame krašte netrukus prasidės rudenėlis. Australijos lietuviai metų pabaigoje ruošia tradicija tapusias „Lietuvių dienas“. Š. m. „Lietuvių dienų“ rengimas teko Melbourn lietuviams. Pagrindinį rengimo komitetą sudaro: Rita Mačiulaitienė – pirmininkė, Danguolė Juška – sekretorė, Vilia Dukas – išdininkė.

„Lietuvių dienų“ metu vyks sporto varžybos, bus rengiamos parodos, koncertai ir t. t. Šiomet „Lietuvių dienos“ prasidės gruodžio 27 d. ir tęsis iki 2011 m. sausio 2 d.

Australijos „Lietuvių dienų“ metuose rengiamas jaunųjų talentų vakaras. Lietuvaičiai iki 30 metų amžiaus – dainininkai, muzikantai, šokėjai, deklamatoriai ir t. t., kviečiami dalyvauti.

Š. m. rugsėjo 18–26 dienomis Melbour, Adelaide ir Sydney lankėsi Lietuvos užsienio reikalų ministerijos ir Lietuvos ambasados Japonijoje atstovai. Jie teikė įvairias konsulines paslaugas Australijos lietuviams.

„Mūsų pastogėje“ rašoma apie Melbourn netikėtai užtikimą Australijoje gimusią, tačiau lietuvių visuomenei negirdėtą lietuvių tautybės kompozitorę, kontrabosu grojančią Anitą Hustas. Rašoma, kad Anita sutiko bendrauti ir dalyvauti lietuvių renginiuose. Muzikės Anitos tėveliai Australijon atvyko pokario laikotarpiu, būdami vaikais. Beje, Anita planuoja apsigyventi Tasmanija saloje ir svajoja gamtos prieglobstyje įkurti muzikos mokyklą, kurioje vaikai ir suaugę žinių galėtų semtis iš aplinkos.

Sydney ir jo apylinkėse veikianti Lietuvių moterų Socialinės globos

draugija, rūpinasi amžiumi vyresnių tautiečių gerove. Praėjusiais metais 150 kartų buvo aplankyti tautiečiai ligoninėse ir slaugos namuose. Stropūs draugijos narių pėdsakai lieka fonuotruokose. Taipogi albumuose yra sudėtos mirusių tautiečių nuotraukos, kurios, girdi, turėtų būti saugojamos Australijos lietuvių archyve.

„Mūsų pastogėje“ buvo išspausdintas „Draugo“ dienraštyje tilpęs Sauliaus Rakausko rašinys apie JAV Rankų lenkimo sporte besireiškiančius lietuvius. Ten pat buvo įdėta Čikagoje gyvenančios Dalios Medžiaušytės nuotrauka, kuri, kaip žinia, JAV Rankų lenkimo pirmenybėse laimėjo 2 aukso medalius.

Australijoje veikia valdžios lėšomis išlaikomos įvairiakalbės radijo laidos. Lietuvių kalba radijo laidų vedėjai susirgus laidų transliacija nutrūko. Ieškoma sugebančių kalbėti ir rašyti lietuvių, anglų kalbomis ir nusimanančių lietuviškoje veikloje. Aiškėja, kad Australijos lietuviai ne labai domisi lietuvių kalba vedamomis radijo laidomis.

Dail. Jolantos Janavičienės keramikos ir piešinių paroda vyksta Sydney, Gallore, 41 patalpose. Parodoje išstatyti vėliausi dailininkės darbai.

Akademinei korporacija „Romuva“ švenčia 80 metų sukaktį. Korporacija buvo įsteigta 1930 m. Kaune. Atgimusiame Lietuvoje korporacija „Romuva“, deja, neprisikėlė. Ji tik trumpai veikė Čikagoje, JAV. Fil. Stasio Stankuvažio pastangomis 1960 m. ji buvo atgaivinta Melbourn. Apie tai „Mūsų pastogėje“ rašo fil. Jurgis Žalkauskas.

„Mūsų pastogėje“ garsinamas Australijos Lietuvių fondo veikimas. Pabrėžtinai sakoma: „Lietuvių kultūrinės veiklos tęstinumas Australijoje mūsų visų reikalas“.

P.S. Naudotasi „Mūsų pastogė“ Nr. 34–36.

Žinutes surinko
Petras Petrutis